ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ ΝΕΑ.

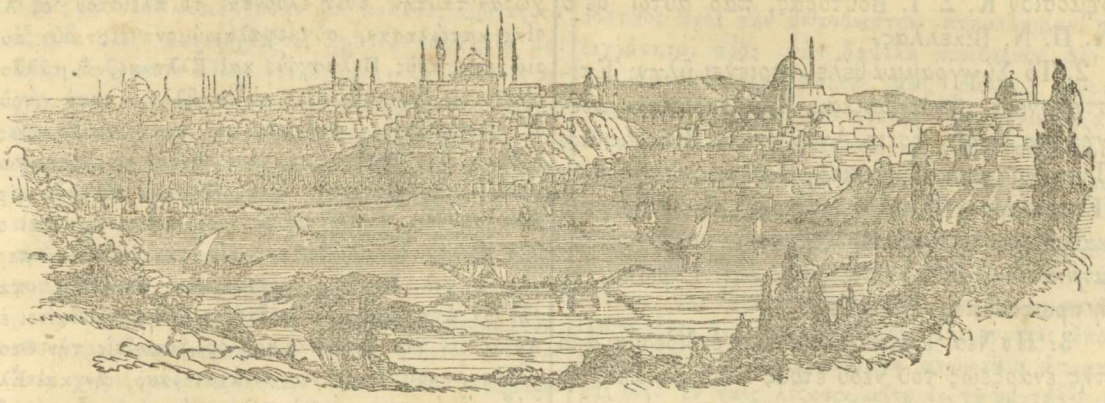

15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ. ΑΡΙΘΜΟΣ 23.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Λήγοντος ἤδη τοῦ πρώτου ἔτους τῆς «Νέας Ἑπταλόφου», ὀφείλομεν ἐν πρώτοις νὰ εὐχαριστήσωμεν πάντας τοὺς συνδρομητὰς αὐτῆς καὶ πάντας τοὺς διὰ τῆς γραφίδος των εὐαρεστηθέντας νὰ τιμήσωσι καὶ τοὺς ὁπωσδήποτε ὑποστηρίξαντας τὸ Περιοδικὸν ἡμῶν Σύγγραμμα.

Καίτοι κατ' οὐδὲν ἴσως παρεκκλίναντες τοῦ προγράμματος ἡμῶν, συναισθανόμεθα ὅμως (καὶ τὸ ὁμολογοῦμεν ἐλευθέρως) ὅτι ἡ Ν. Ἑπτάλοφος κατὰ πολὺ εἰσέτι τοῦ προορισμοῦ της ἀπολείπεται· ἀλλ' ἐν τῇ ἀπειρίᾳ ἡμῶν ἐδιδάχθημεν τί τὸ ἐλλεῖπον αὐτῆς καὶ τί τὸ δυνάμενον νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ἔλλειψίν της.

Καὶ τὴν μὲν δυσκολίαν τῆς θέσεως ἡμῶν ἀναλογιζόμενοι, παρ' ὀλίγον ἀπεθαρρυνόμεθα καὶ τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπεχωροῦμεν· ἀλλ' εἴμεθα νέοι, Κύριοι, καὶ ἡ φιλοτιμία ἡμῶν ἀπήτησε μᾶλλον νὰ προβῶμεν εἰς τὸ ἔργον. Μεταβαίνοντες ὅθεν εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Β'. ἔτους τῆς «Νέας Ἑπταλόφου», ἀπεφασίσαμεν ἐν πάσῃ θυσίᾳ νὰ ἐπιφέρωμεν τὰς ἀκολούθους οὐσιωδεστάτας τροποποιήσεις:

1. Πεισθέντες ὅτι ἀδύνατος ἡ προαγωγὴ παντὸς Περιοδικοῦ ἐὰν μὴ ἐπερείδηται ἐπὶ τῆς συνεργασίας νευρωδῶν καὶ εὐφυῶν καλάμων, ἐξητησάμεθα τὴν σύμπραξιν προσώπων, χαιρόντων πολλὴν τὴν ὑπόληψιν ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ κοινωνίᾳ τῶν γραμμάτων καὶ κεφάλαια βαθέων καὶ παντοίων γνώσεων προσκεκτημένων. Εὐγνωμονοῦντες εἰς τοὺς μετὰ προθυμίας καὶ εὐγενέστατα μάλιστα ἀποδεχθέντας τὴν αἴτησιν ἡμῶν καὶ συγκαταβάντας νὰ ὑποστηρίξωσι τὴν «Νέαν Ἑπτάλοφον» διὰ τοῦ ἀξιολόγου καλάμου των ἐν τῇ νέᾳ αὐτῆς πορείᾳ, εὐχαρίστως ἀναγγέλλομεν τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰς τὸ δημόσιον.

Μεταξὺ τοῦ Ὀρθοδόξου Κλήρου οἱ ἐπὶ ἐμβριθεῖ παιδείᾳ διακρινόμενοι Πανοσιολογιώτατοι Ἀρχιμανδρῖται Κύριος Εὐστάθιος Κλεόβουλος καὶ Κύριος Γερμανὸς Ἀφθονίδης, περιμενομένης τῆς συγκαταθέσεως τοῦ Μητροπολίτου Χίου Κυρίου Γρηγορίου.

Μεταξὺ τῶν ἐπὶ μαθήσει ἀναδεδειγμένων Κυριῶν, ἡ Κ. Εὐφροσύνη Σαμαρτσίδου, ἡ Κ. Σαπφὼ Λεοντιάς, καὶ ἡ Κ. Αἰμιλία Λεοντιάς.

Μεταξὺ τῶν ἐπὶ πολυμαθείᾳ διαπρεπόντων, ὁ Κ. Ἡροκλῆς Βασιάδης, ὁ Κ. Ἰωάννης Φιλαλήθης, ὁ Κ. Ἰ. Δ. Ἀριζοκλῆς, καὶ ὁ Κ. Γαβριὴλ Σοφοκλῆς.

Πρὸς τούτοις ὁ τὴν χάριν ἀπαράμιλλος Κ. Ἠλίας Τανταλίδης, ὁ Κ. Ἀλέξανδρος Ζωηρὸς (ἐφένδης), ὁ Κ. Χρ. Σαμαρτσίδης καὶ ὁ Κ. Ι. Γ. Χρυσοβέργης, ἄξιος γόνος τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ὑπεσχέθησαν νὰ στολίζωσι τὸ Περιοδικὸν ἡμῶν διὰ τῆς γονίμου αὐτῶν φαντασίας.

Ὁ Κ. Γ. Βαφειάδης, ὁ καὶ κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς «Νέας Ἑπταλόφου» συντελέσας εἰς τὴν διακόσμησιν αὐτῆς, ὑπεσχέθη εὐγενῶς καὶ τὴν νέαν αὐτοῦ ἐπὶ τούτῳ σύμπραξιν.

Ὁ δὲ Κ. Γρ. Μ. Βαννιέρης, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν εὐμενῆ διάθεσιν χρεωστεῖται κατὰ πολὺ ἡ νέα αὐτη ὤθησις τῆς Ἑπταλόφου, συγκατετέθη νὰ τέρπῃ ἑκάστοτε τοὺς ἀναγνώστας αὐτῆς διὰ τῆς εὐστρόφου γραφίδος του.

Ἰδίως συντάκτης τοῦ Περιοδικοῦ κατὰ τὸ νέον ἔτος θέλει εἶσθαι ὁ ἤδη γνωστὸς εἰς τὸ

δημόσιον Κ. Σ. Ι. Βουτυρᾶς, παρ' αὐτῷ δὲ ὁ Κ. Π. Ν. Βικέλλας.

2. Τὸ Σύγγραμμα θέλει περιέχει ὕλην: Ἐπιστημονικά, Φιλοσοφικά, Βιβλιοκρισίας, Διηγήματα, Περιηγήσεις, Ἀναμνήσεις, Βιογραφίας, Φυσιογραφίαν, Σύμμικτα, Ποιήσεις διαφόρους, Ἐπιφυλλίδα, Εἰκονογραφικούς τινας Γρίφους καὶ Μυθιστόρημα. Πρὸς τούτοις κατὰ τετραμηνίαν ἀσμάτια, τονιζόμενα ἐπὶ Εὐρωπαϊκῆς ἢ πρωτοτύπου Μουσικῆς.

3. Ἡ «Νέα Ἑπτάλοφος» θέλει ἐκδίδεσθαι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου ἔτους κατὰ δεκαπενθήμερίαν εἰς τρία καὶ ἥμισυ τυπογραφικὰ φύλλα (ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε τριῶν), ἡ δὲ ἐτησία συνδρομὴ διὰ μὲν τοὺς ἐν τῇ πρωτευούῃ συνδρομητὰς μένει ἡ αὐτή, ἤτοι ἓν 20φραγκον προπληρωτέον, διὰ δὲ τοὺς ἐκτὸς πέντε ἡμισυ ἀργυρᾶ μεδζίτια, ἕνεκα τῆς ἐπαυξήσεως τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, ἐπίσης προπληρωτέα.

4. Πρὸς τοὺς νεωστὶ ἐγγραφομένους συνδρομητὰς δωροῦνται τὰ μέχρι τῆς λήξεως τοῦ παρόντος ἔτους φύλλα τοῦ ἤδη ἐκδιδομένου μυθιστορήματος «Ἡ Παράφρων τοῦ Ῥοσκιέφ».

ΚΑΙ ἡ μὲν βελτίωσις τοῦ Συγγράμματος, ὡς δυναμένη κατὰ τὸ πλεῖστον νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ περὶ ἡμᾶς δημοσίου, ἔσεται καταφανής· ἐγὼ δὲ, φίλοι ὁμογενεῖς, νομίζω, ὅτι μετὰ τὴν ἤδη εὐγενῆ συγκατάθεσιν τῶν προμνησθέντων Κυρίων πρὸς τὴν ἠθικὴν ὑποστήριξιν τῆς «Νέας Ἑπταλόφου», δικαιοῦμαι ἴσως κατά τι νὰ ἐξαιτηθῶ καὶ τὴν ἀπὸ μέρους τῶν συμπολιτῶν καὶ ὁμογενῶν μου συνδρομὴν, ἵνα καὶ εἰς τὰς παρούσας ἀνάγκας τῆς «Νέας Ἑπταλόφου» ἐπαρκέσω, καὶ εἰς μείζονας βελτιώσεις αὐτῆς θαῤῥαλέως προβῶ.

Ἐν Κων)λει, τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1865.

Ὁ Ἐκδότης.

Δ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ.

ΠΕΡΙ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ.

Εὐχαρίστως μεταφέρομεν εἰς τὰς στήλας τῆς «Νέας Ἑπταλόφου» τεμάχια λόγου τινὸς, ἐκφωνηθέντος ποτὲ ὑπὸ τοῦ Κ. Σ. Ι. Βουτυρᾶ.

« Ὑπῆρξέ ποτε χώρα τις, προικισθεῖσα παρὰ τοῦ Πλάστου δι' ὅλων τῶν δώρων τῆς φύσεως, χώρα προνομιοῦχος, τεθεῖσα ἐν μέσῳ τῶν δύο τῆς γῆς Ὑπείρων: Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, ὑλισμοῦ καὶ θεϊσμοῦ, Πνεύματος καὶ Νοὸς, κινήσεως ἀλόγου καὶ θεωρίας ἠρεμούσης, θεοποιήσεως τοῦ ἐγὼ καὶ ἀπαρνήσεως αὐτοῦ, ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς σύνδεσις, ὡς ἁρμονία, ὡς λόγος τῶν δύο τούτων ἀντιθέτων· ἡ χώρα αὕτη ἦν ἡ Ἑλλάς. Εἰς τὴν χώραν ταύτην ἔθνη ἐλθόντα τὸ πλεῖστον ἐξ Ἀσίας κατῴκησαν, συγκεφαλαιούμενα εἰς δύο κυριώτερα, τοὺς Πελασγοὺς καὶ Ἕλληνας, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν εἰς ἓν, καθ' ὅσον οὐδὲν ἄλλο, κατὰ τοὺς ἀξιοπιστοτέρους συγγραφεῖς, ἦσαν οἱ Ἕλληνες, ἢ ἔθνος τῆς αὐτῆς πρὸς τοὺς Πελασγοὺς καταγωγῆς, μεταγενέστερον δ' αὐτῶν εἰς Ἑλλάδα μετοικήσαντες καὶ μεταβαλόντες τοὔνομα. Καὶ οἱ μὲν πρῶτοι ἐξηπλώθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα περὶ τὰς 2 χιλ. Πρ. Χρ. πεντακόσια δὲ μόλις παρῆλθον ἔτη, καὶ ἰδοὺ ἕτερον ἔθνος προβαίνει ἐξ Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ ὁρμῶσαν εἰς τὴν Θεσσαλίαν, κυριεύει χώραν τινὰ μικράν, ἣν καὶ Ἑλλάδα ὠνόμασεν, οἱονεὶ πολεμικήν τινα οὖσαν ἄγραν, ὄνομα συγγενὲς ἴσως τῷ Ἕλωρ καὶ Ἑλώριον καὶ ἀπὸ τοῦ ἕλω παραγόμενον. Οἱ Ἕλληνες (κατακτηταὶ) οὗτοι ἐξηπλώθησαν μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀπὸ τῆς Θεσσαλίας εἰς τὰ λοιπὰ τῆς Ἑλλάδος μέρη, καὶ ἐξέωσαν ἐκεῖθεν τοὺς Πελασγοὺς· διαιρεθέντες δὲ εἰς 4 φυλὰς, κατῴκησαν οἱ μὲν τὰς Παραπηνείους χώρας τῆς Ἐριβώλακος βωτιανείης Θεσσαλίας μέχρι τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου, ἐπονομασθέντες Αἰολεῖς (1)· οἱ δὲ τὴν ὀρεινὴν χώραν Δωρίδα, ἐπικληθέντες Δωριεῖς (2)· οἱ δὲ τὴν πολύϋδρον τοῦ Πέλοπος χώραν, προσαγορευθέντες Ἀχαιοί (3)· οἱ δὲ τελευταῖοι ἀποκατεστάθησαν εἰς τὴν Ἀττικὴν, ἀπέστειλαν ἀποικίας εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν καὶ ἄλλα μέρη, ἐπίκλησιν λαβόντες Ἴωνες (4). Καὶ ταῦτα μὲν ἅλις ἔστωσαν περὶ τῆς καταγωγῆς τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς κατὰ φυλὰς διαιρέσεως αὐτῶν.

« Ὁποῖος δὲ ὁ πολιτισμὸς τῆς Ἑλλάδος κατ' αὐτὴν ἤδη τὴν πανάρχαιον ἐποχήν; Κατὰ τὰς παραδόσεις τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος δὲν ἦσαν λῃσταὶ ὠμοὶ καὶ αἱμοχαρεῖς, ἀλλ' ἄνθρωποι βιομήχανοι, ἔχοντες ἤθη ἁπλᾶ καὶ ἥμερα, καὶ ἀπονέμοντες εἰς τὰς θεοποιηθείσας δυνάμεις τῆς φύσεως λατρείαν, οὐδὲν ἔχουσαν βάρβαρον. Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων ἤδη χρόνων ἔκτισαν πόλεις μεγάλας, καὶ εὐκτιμένας, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Ὁμήρου, καὶ τὰ μνημεῖα, τὰ Κυκλώπεια ἕνεκα τῶν κολοσσαίων αὐτῶν διαστάσεων κληθέντα, οἱ πύργοι, αἱ πύλαι, οἱ προμαχῶνες, ἐν ἐρειπίοις μέχρι σήμερον διασωθέντα, τρανῶς καὶ οἱονεὶ φωνὴν ἀφιέντα ἀποδεικνύουσιν ὅτι οἱ τῶν Ἑλλήνων πρόγονοι δὲν ἦσαν ἄμοιροι οὔτε τοῦ πνεύματος τῶν τεχνῶν, οὐδὲ τῶν πρακτικῶν ἐκείνων γνώσεων, αἵτινες προϋποτιθέασι μακρὸν παρελθὸν, καὶ πεῖραν, διὰ πολλῶν δοκιμίων προσκτηθεῖσαν. Παρὰ τοῖς νοήμοσιν ἐκείνοις

(1). Ἴσως ἀπὸ τοῦ αἴα.

(2). Παρὰ τοῦ οὔρεα, Δωρ. ὤρεα.

(3). Τῆς αὐτῆς ἴσως καταγωγῆς πρὸς τὸ Ἀχελῶος. Ἀχέρων κτλ. ἀπὸ τοῦ ἄχα ὕδωρ, σωζομένου ἐν τῷ τῆς Λατινίδος ἄκουα.

(4). Ἐκ τῆς αὐτῆς ἴσως ῥίζης τοῦ ἰώ, ἰάσων, ἴυγχος παρὰ τὸ ἴω, εἶμι τὸ πορεύομαι.

λαοὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας τὰ ἐξ Ἀνατολῶν μετενεχθέντα ἄρθονα κεφάλαια· καὶ ὑπὲρ ἄνθρωπον ἄλλοι ἐτελέσθησαν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, τὴν τοσοῦτον δι' ἡμᾶς σκοτεινὴν, ἀφ' ἧς προῆλθον ἀκτινοβολοῦντα τῇ νεότητι τό τε Ἑλληνικὸν ἐκεῖνο ἔθνος τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων, οὗτινος τὰ κατορθώματα ἐγένοντο ἄξια τῶν ἐπῶν τοῦ Ὁμήρου, καὶ ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἧς τὰ πρῶτα γραπτὰ μνημεῖα διατελοῦσιν ὄντα πρότυπα κάλλους καὶ χάριτος.

« Χώρα, οἵα ἡ Ἑλλὰς, τοσοῦτον διῃρημένη, τοσοῦτον διαμεμελισμένη, οὕτως εἰπεῖν, ἐν ᾗ οἱ λαοὶ χωριζόμενοι ἀλλήλων διὰ τῶν θαλασσῶν καὶ τῶν ὀρέων ἦσαν καταδεδικασμένοι εἰς παντελῆ μόνωσιν, δὲν ἠδύνατο οὐδὲ νὰ ἔχῃ ἀφ' ἑαυτῆς οὐδὲ νὰ διατηρήσῃ ἐπὶ πολὺν χρόνον τὴν ἀπόλυτον ἐκείνην τοῦ ἐθνισμοῦ καὶ τῆς διαλέκτου ἑνότητα, ἥτις ἦν ὁ ἐπικρατῶν χαρακτὴρ τῶν φυλῶν, τῶν κατοικουσῶν τὰς εὐρείας πεδιάδας τῆς ἄνω Ἀσίας. Κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους ἡ Ἑλλὰς ἀριθμεῖ πλῆθος ἄπειρον λαῶν καὶ φυλῶν, μᾶλλον ἢ ἧττον ἰσχυρῶν, διακρινομένων ἀπ' ἀλλήλων οὐ μόνον διὰ τῆς προσηγορίας, ἀλλὰ καὶ διὰ παραδόσεων ἰδιαζουσῶν ἑκάστη, δι' ἱστορίας ἰδίας, καὶ πιθανώτατα ἐπίσης διὰ ποικιλιῶν διαλεκτικῶν καὶ διαφόρου προφορᾶς. Ἀλλ' ὑπὸ τὴν διαφορότητα ταύτην ὑπελάνθανεν ἡ ἀληθὴς ἑνότης, ἡ ἠθικὴ ἑνότης, ἡ ἀδελφοποιοῦσα τοὺς λαοὺς καὶ ἐναποτυποῦσα εἰς τὰ ἔργα τῆς μεγαλοφυΐας, εἰ καὶ μὴ χαρακτῆρα ὁμοιόμορφον, ἀλλὰ τοὐλάχιστον σημεῖα ὀφθαλμοφανῆ ὁμοιότητος.

« Ἐν τῇ δαψιλείᾳ ταύτῃ τῶν ἰδιωμάτων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης δὲν ἀπώλλυτο ἡ κυρία αὐτῆς ὑπόστασις. Αἱ διάλεκτοι δὲν ἦσαν ἄμορφα προϊόντα ἀποτυνθέσεως τῆς ἀρχικῆς γλώσσης, ἀλλ' αὕτη ἐνυπῆρχεν ὁλόκληρος εἰς ἑκάστην αὐτῶν· καὶ ἑκάστη αὐτῶν οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν, εἰ θεμιτὸν εἰπεῖν, ἀλλ' ἢ ἰδιαιτέρα τις ἔποψις τῆς αὐτῆς μορφῆς, εἴτε κατὰ μέτωπον, εἴτε ἐκ τοῦ πλαγίου βλεπομένης, ἀλλ' ἀείποτε ὡραίας καὶ ἀξιοθεάτου, ὅθεν κἂν ἴδῃ τις αὐτήν. Ὅλαι αἱ γνωσταὶ ἡμῖν διάλεκτοι τῆς Ἑλληνίδος ἔχουσι τὸν χαρακτῆρα τοῦτον· ὅλαι διέσωσαν τὰς πρωτίστας ἰδιότητας τῆς ἀπαραμίλλου ταύτης γλώσσης, τῆς τοσοῦτον ὡραίας καὶ τοσοῦτον πλουσίας, εὐκάμπτου τε ἅμα καὶ ἰσχυρᾶς, ἱκανῆς τὰ πάντα ἀπεικονίσαι καὶ τὰ πάντα ἐξηγῆσαι, καὶ ἐνδιδούσης ἄνευ προσπαθείας εἰς ἁπάσας τὰς χρείας, ἔτι δὲ καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἰδιοτροπίας τῆς διανοίας.

« Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, θεωρουμένη εἴτε καθ' ἑαυτὴν καὶ ἐν τῇ ἀρχικῇ καὶ πρωτογόνῳ αὐτῆς καταστάσει, εἴτε ἐν τῇ ἀπείρῳ ποικιλίᾳ τῶν ἐξωτερικῶν αὐτῆς ἐκδηλώσεων, διακρίνεται μεταξὺ ὅλων τῶν γλωσσῶν διὰ τοῦ πλεονεκτήματος ἐκείνου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸν οὐσιώδη χαρακτῆρα τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, ἤτοι τοῦ μέτρου, τῆς προσφυοῦς συγκράσεως τῆς συστηματικῆς αὐστηρότητος πρὸς τὴν ἀκανόνιστον ἀτημελησίαν, τῆς ἰσχνότητος πρὸς τὴν δαψιλῆ περίσσειαν. Δὲν ἔχει, ὡς περὶ Σανσκριτικῆς καὶ ἄλλων λέγεται γλωσσῶν, γραμματικὴν σχεδὸν Γεωμετρικὴν, ἀλλ' οὔτε πάλιν εἶναι, ὡς αἱ νεώτεραι γλῶσσαι, σωρὸς λέξεων ἀσυναρτήτων, καλῶς ἀλλήλαις συγκεκολλημένων ὑπὸ τῶν περιπετειῶν τῆς χρήσεως. Ἀπεσκοράκισεν ὅλους τοὺς φωνηέντων καὶ συμφώνων συνδυασμοὺς, τοὺς δυσαρέστως τὰ ὦτα πλήττοντας, καὶ ἐβίασεν ἔσθ' ὅτε τὴν Γραμματικὴν Ὀρθοδοξίαν ἵνα ὑποχωρήσῃ εἰς τὰς κομψὰς ἀπαιτήσεις τῆς εὐφωνίας· οὐδεμία ἀνωμαλία ἀπαντᾶται εἴτε ἐν ταῖς λέξεσιν, εἴτε ἐν τῇ συντάξει, μὴ ἐξηγουμένη εὐκόλως ὑπὸ ὑψηλῆς τινος ἀπαιτήσεως τῆς καλλιλογικῆς καλαισθησίας.

« Αἱ λέξεις ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ, διὰ τῆς ποικιλίας τῶν κλίσεων καὶ καταλήξεων αὐτῶν, προϋχώρουν, κατὰ τὴν ποσφυᾶ ἔκφρασιν τοῦ Ὀττεφρείδου Μύλλερ, ὡς ζῶντα σώματα, ἐν ᾧ εἰς τὰς πλείστας τῶν νεωτέρων γλωσσῶν περιῆλθον εἰς κατάστασιν σκελετῶν. Ἡ ἀρχαία περίοδος, ἧς ἅπαντα τὰ κῶλα τάττονται ἐν συμμετρίᾳ καὶ ἄνευ προσπαθείας κατά τε τὴν φύσιν καὶ τὴν ἀνάγκην αὐτῶν, δύναται ὀρθότατα ν' ἀντιπαραβληθῇ, ὡς αὐτὸς οὗτος ὁ κριτικός φησι, κτιρίῳ τινὶ, καλῶς κατεσκευασμένῳ, καλῶς διατεταγμένῳ, οὗτινος θαυμάζει ὁ ὀφθαλμὸς ἡμῶν τὴν ὀρθὴν καὶ κομψὴν ἀναλογίαν. Εἰς δὲ τὰς γλῶσσας, τὰς ἐστερημένας καταλήξεων καὶ κλίσεων, ἢ τὸ ζωηρὸν τῆς ἐκφράσεως παρακωλύεται ὑπὸ τῆς μονοτόνου καὶ ἀμεταβλήτου πλοκῆς τῶν λέξεων, ἢ ἄλλως ὁ ἀκροατὴς εἶναι ἠναγκασμένος νὰ ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν αὐτοῦ, ὅπως ἀντιλάβηται τῆς σχετικῆς ἀναφορᾶς τῶν διαφόρων μελῶν τῆς φράσεως. Καὶ τοῦτο μὲν, κατὰ τὴν ὁμολογίαν αὐτῶν τῶν Γερμανῶν, εἶναι τὸ πρώτιστον ἐλάττωμα τῆς Γερμανικῆς, ἐκεῖνο δὲ ἁμάρτημα τῶν ἐκ τῆς Λατινίδος γεννηθεισῶν διαλέκτων· ἀλλ' ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα δὲν εἶχεν οὔτε τὸ σκοτεινὸν τῆς Γερμανικῆς, οὔτε τὴν τετριμμένην καὶ χυδαίαν σαφήνειαν τῶν Νεολατινικῶν γλωσσῶν· εὑρίσκει δέ τις ἐν αὐτῇ ἅμα καὶ τὴν τάξιν, τὴν προλαμβάνουσαν παρεκτροπὰς κινδυνωδεστάτας, καὶ τὴν ἀτημελησίαν ἐκείνην, ἄνευ τῆς ὁποίας ἡ εὐρυτέρα μεγαλοφυΐα οὐ δύναται ἐπιτυχεῖν τῆς πλήρους καὶ ἐπιτυχοῦς ἐκδηλώσεως ἁπασῶν τῶν κινήσεων τῆς καρδίας καὶ τῆς διανοίας.

« Ἡ σκιαγραφία αὕτη, ὅσον ἀτελὴς καὶ ἄκομψος κἂν ᾖ, ἀρκείσθω πρὸς ὑπόδειξιν τοῖς ἀκροαταῖς ἡμῶν τῶν θαυμαστῶν τελειοτήτων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης· ἤδη δὲ μεταβῶμεν εἰς ἀντικείμενόν τι, ὃν ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ πρὸς τὴν ὀρθὴν κατάληψιν τῶν πρώτων δημιουργημάτων τῆς ἀρχαίας μεγαλοφυΐας, λέγω δὲ τὴν Ἑλληνικὴν Μυθολογίαν.

« Λαὸς, πεπροικισμένος ὑπὸ φαντασίας διαπύρου καὶ ἐξημμένης, καὶ ὑπὸ πνεύματος μεγαλοφυοῦς, λαὸς προοδευτικὸς, δὲν ἠδύνατό ποτε νὰ ἔχῃ τὴν

παχυλὴν ἐκείνην θρησκείαν τῶν λαῶν τῆς ἀκινητούσης καὶ στασίμου Ἀσίας· δὲν ἠδύνατο, λέγω, νὰ λατρεύσῃ ὡς θεοὺς τοὺς λίθους καὶ τὰ ξύλα, ἀλλ' ἐπροσωποποίησε τὰς δυνάμεις, τὰς κινουμένας καὶ ταραττομένας ἐν τῇ φύσει. Πρώτιστος ἁπάντων τῶν θεῶν ἦν ὁ Ζεὺς, πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε, θεωρούμενος ὡς θεὸς τηῦ οὐρανοῦ ἢ τοῦ ἀέρος, ὡς καὶ τῆς ἡμέρας ἢ τοῦ φωτός. Αἱ δύο αὗται ἰδέαι, σχετικαὶ ἀλλήλαις, περιλαμβάνονται ἐν τῇ ῥίζῃ τῆς λέξεως, λέγουσι φιλολόγοι τινὲς, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ἀντιπαραθέσεως τῶν πλαγίων πτώσεων Διός, Διΐ, Δία, πρὸς τὰς Λατινικὰς λέξεις **Dies** καὶ **Dium**, σημαινούσας τὴν μὲν τὴν ἡμέραν, τὴν δὲ τὸν οὐρανὸν ἢ τὸν ἀέρα. Ἄλλοι ἠθέλησαν ν' ἀνεύρωσιν ἐν τῇ ῥίζῃ τοῦ ὀνόματος τούτου τὴν τοῦ ζῆν, ὡς τοῦ Διὸς προξένου ὄντος τῆς ζωῆς, ἄλλοι εὗρον ὁμοιότητα πρὸς τὸ θεὸς (Λατ. **Deus**) καὶ ἄλλοι ἄλλως. Εἰ δὲ συνεχωρεῖτό μοι ἵνα σχηματίσω κἀγὼ ἰδίαν γνώμην, ἤθελα παραγάγει τὸ ὄνομα τοῦ Διὸς ἐκ τοῦ ζεύγω, οὗτινος παραφυάδες τὸ δέω καὶ δύο, ὡς τοῦ Διὸς, τοῦ ζυγοῦ, τοῦ δεσμοῦ, τοῦ συνδυασμοῦ ὄντος τῶν διεστώτων στοιχείων τοῦ παντὸς ἀναλόγως πρὸς τὸ ἔρως παρὰ τὸ εἴρειν τὸ συναρμόζειν. Τοῦ θεοῦ τούτου, τοῦ τὰς αἰθερίους χώρας οἰκοῦντος, σύζυγος ἦν ἡ Γῆ, ὑπὸ διάφορα θεοποιηθεῖσα ὀνόματα, ὧντινα, οἷα τὰ τῆς Ἥρας καὶ Δήμητρος, οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ συνώνυμα αὐτῆς ταύτης τῆς λέξεως; Γῆ· Ἥρα μὲν παρὰ τὸ Ἔρα, Δημήτηρ δὲ παρὰ τὸ Γῆ μήτηρ. Ἡ ἕνωσις τῶν δύο τούτων θεοτήτων οὐδὲν ἄλλο ἦν, ἢ ἡ συμβολικὴ ἔκφρασις τῆς γονιμοποιοῦ τῶν ὑετῶν ἐνεργείας. Ὁ Βιργίλιος, πιστὸς εἰς τὰς ἀρχαίας παραδόσεις, λέγει ἐν τῷ Βῳ βιβλίῳ τῶν Γεωργικῶν αὐτοῦ: «Τότε δὴ ὁ ὑπερσθενὴς Πατὴρ, ὁ Ζεὺς, κατίησιν ἐν εἴδει βροχῆς ζωοποιοῦ εἰς τοὺς κόλπους τῆς περιχαροῦς αὐτοῦ συζύγου.

«Παρὰ τῷ ὑπερτάτῳ τούτῳ θεῷ ἤδρευον ἄλλοι θεοὶ, ὄντες κατά τινα τρόπον αἱ προσωποποιήσεις τῶν ἰδιοτήτων αὐτοῦ· διέχεον ἀντ' αὐτοῦ τὰ δῶρα τοῦ φωτὸς, καὶ ἐπολέμουν τὰς κακοποιοὺς καὶ ὑποχθονίους δυνάμεις· τοιαύτη ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς γεννηθεῖσα καὶ οὖσα προστάτις ἅμα τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀνδρίας· τοιοῦτος ὁ Ἀπόλλων, ὁ ὁδηγὸς τοῦ δίφρου τοῦ Ἡλίου. Ἡ Γῆ εἶχεν ὡς ὁ Οὐρανὸς τὰς ὑποτελεῖς αὐτῇ θεότητας· ὁ Ἑρμῆς ἐξῆγεν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτῆς ὅλους τοὺς θησαυροὺς τῆς γονιμότητος· ἡ Περσεφόνη, ἡ Κόρη, ἡ ἀλληλοδιαδόχως ζῶσα ὑπὸ γῆν καὶ ὑπὲρ γῆν, ἦν τὸ σύμβολον τῆς γονιμότητος, ἧς αἱ ἐνέργειαι μεταβαίνουσιν ἐναλλὰξ ἀπὸ τοῦ δυνάμει εἰς τὸ ἐνεργείᾳ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐνεργείᾳ εἰς τὸ δυνάμει. Αἱ ἄλλαι φυσικαὶ δυνάμεις, τ' ἄλλα στοιχεῖα, ὡς ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι, ἔσχον καὶ ταῦτα τὰς ἰδίας αὐτῶν προσωποποιήσεις. Οὕτω τὸ ὕδωρ ἦν θεότης ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ποσειδῶνος, τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ Ἡφαίστου.

Οἱ Μῦθοι βεβαίως οὐδὲν ἕτερον ἦσαν κατ' ἀρχὰς παρ' Ἕλλησιν, ἢ ὀνόματα συμβολικά· ἀλλ' ἡ στοιχειώδης αὕτη κατάστασις ἔπαυσεν ἐντὸς μικροῦ, καὶ τὰ ὀνόματα ταῦτα ἔσχον σῶμα, ψυχὴν καὶ ὄψιν, καὶ ὁ ἀνθρωπομορφισμὸς οὐκ εἰς μακρὰν ἐγένετο πλήρης. Ἕκαστος θεὸς ἔσχεν ἰδίαν ἱστορίαν, ἰδίους ἀπογόνους, ἰδίας ἀγχιστείας, εἴτε μετὰ τῶν ἄλλων θεῶν, εἴτε μετὰ τῶν ἀνθρώπων. Ὁ ἀνθρώπινος βίος μετηνέχθη ἐν πάσῃ τῇ καλλονῇ καὶ τῷ μεγαλείῳ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἀθλιότητι καὶ ταῖς κακίαις αὐτοῦ εἰς τὰ θεῖα ὄντα, καὶ, ἵνα κατὰ Πλούταρχον εἴπω, ἡ Γῆ συνεχύθη τῷ Οὐρανῷ.

«Οἱ θεοὶ τοῦ Ὁμήρου ἀνήκουσιν εἰς τὸν ἀνθρώπινον κόσμον, εἰ δυνατὸν εἰπεῖν· ἡ συνήθης αὐτῶν διαμονὴ εἶναι ἐπὶ τῶν κορυφῶν τοῦ Ὀλύμπου· ἐκεῖ ὁ Ζεὺς, ὡς ἄλλος Ἀγαμέμνων προαχθεὶς εἰς βαθμὸν ἀθανασίας καὶ παντοδυναμίας, συγκροτεῖ συμβούλιον κατὰ μίμησιν τῶν βασιλέων τῆς ἡρωϊκῆς ἐποχῆς. Ὑπάρχουσιν ἐν τῷ παλατίῳ τοῦ Διὸς ζηλοτυπίαι, μίση ὑπόκωφα ἢ διακεκηρυγμένα, καὶ ἡ οὐρανία ὁμήγυρις παρουσιάζει τὸ αὐτὸ θέαμα πάλης, καὶ οὐκ ὀλιγάκις συγχύσεως, ὅπερ καὶ τὰ συμβούλια ἐκεῖνα, ἐν οἷς οἱ ταγοὶ τῶν λαῶν, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Ὁμήρου, συνεχῶς ἐρίζουσι. Τὸ δὲ τὰ μάλιστα ἀπασχολοῦν τοὺς τὸν θεσπέσιον οἰκοῦντας βηλὸν εἶναι ἡ τύχη τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν λαῶν· ἐξ αὐτῶν ἐξήρτηται ἡ ἐπιτυχία ἢ ἡ ἀποτυχία τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ἡρώων, καὶ οὐδὲν σπάνιον τὸ βλέπειν αὐτοὺς ἀναμιγνυμένους προσωπικῶς εἰς τὰς μεταξὺ θνητῶν μάχας, καὶ ἐκτιθεμένους εἰς γελοίας ἀποτυχίας. Ἀλλ' οἱ ἥρωες δὲν εἶναι ἀνάξιοι τῆς ὑψηλῆς ταύτης μεσολαβήσεως· διότι καὶ αὐτοὶ οὗτοί εἰσιν ἢ ἐκ θεῶν, ἢ ἀπὸ θεῶν, καὶ σχηματίζουσι τὴν ἄλυσσιν, τὴν συνδέουσαν τὸ θεῖον γένος πρὸς τὸ ποίμνιον τῶν ἀνθρώπων.

«Σκιαγραφήσαντες ἀτελῶς τὴν διάλεκτον καὶ τὸ θρήσκευμα τῶν Ἑλλήνων, μεταβῶμεν ἤδη ἐπὶ τὸ κύριον ἀντικείμενον ἡμῶν, ἤτοι ἐπὶ τὴν διαζωγράφησιν τῶν πρώτων δημιουργῶν τῆς ἀθανάτου ταύτης γλώσσης, καὶ τῆς θρησκείας ἐκείνης, τῆς ὑπὸ φαντασίας διαπύρου καὶ ἐξημμένης τεκνοποιηθείσης.

«Ἓξ ἡμέρας ἐργάσατο, Φιλόμουσοι Κύριοι, ὁ Θεὸς ὅπως πλάσῃ τὸ τελειότερον αὐτοῦ δημιούργημα, τὸν βασιλέα τῆς κτίσεως, τὸν ἄνθρωπον· ἐξ ὡσαύτως αἰῶνας ἐμόγησεν ὁ Ἑλληνισμὸς, ὅπως παραγάγῃ τὸν ἄριστον τῶν υἱῶν αὐτοῦ, τὸν βασιλέα τῆς φαντασίας καὶ μεγαλοφυΐας, τὸν θεῖον Ὅμηρον· καὶ καθάπερ ὁ Θεὸς, ἵνα πλάσῃ τὸν ἄνθρωπον, ἐδημιούργησε πρῶτον κτίσματα, ἀτελῆ μὲν παραβαλλόμενα πρὸς αὐτὸν, οὐχ ἧττον ὅμως ἐνδεικνύντα τὴν ἄπειρον σοφίαν καὶ παντοδυναμίαν τοῦ Πλαστουργοῦ, οὕτω καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς, ᾠδίνων ἐξ αἰῶνας ἵνα τὸν Ὅμηρον γεννήσῃ, παρῆγεν ἐν ταῖς ᾠδῖσι τέκνα ἐπισκιασθέν-

τα μὲν ὑπὸ τοῦ κλέους τοῦ τυφλοῦ Μαιονίδου, οὐχ ἧττον ὅμως διατρανοῦντα καὶ διασαλπίζοντα τὸ διάπυρον καὶ ἐξημμένον τῆς φαντασίας, τὸ γόνιμον τοῦ νοὸς, τὴν καλαισθησίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Τὰ πρῶτα ταῦτα τέκνα τῆς φύσεως, οἱ πρῶτοι ποιηταὶ, ἢ, κατὰ τὴν μόνην ἐν χρήσει παρ' Ὁμήρῳ λέξιν, οἱ πρῶτοι ἀοιδοὶ, ὧν τὰ ὀνόματα ὑπέκλεψεν ἡ φήμη ἀπὸ τοῦ σκότους τῆς ἀρχαιότητος, ἦσαν ἱερεῖς· τὸ πρῶτον τῆς ποιήσεως σχῆμα ἦν ὁ ὕμνος, ἡ θρησκευτικὴ ᾠδή. Ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας αἱ λέξεις ἀοιδὸς καὶ ἱερεὺς ἦσαν συνώνυμοι· βραδύτερον, οἱ ἀοιδοὶ ἔσχον ἰδιαίτερον στάδιον, εἰργάζοντο διὰ τὸν λαὸν, ἦσαν δημιουργοὶ, κατὰ τὴν νευρώδη τοῦ Ὁμήρου ἔκφρασιν. Ἐψάλλον μὲν εἰσέτι τοὺς θεοὺς, ἀλλ' ἐξύμνουν πρὸ πάντων τοὺς ἄθλους τῶν ἡρώων.

Τὰ πρῶτα δοκίμια τῆς Ἑλληνικῆς Ποιήσεως, τὰ Αἴλινα, οἱ Παιᾶνες ἔλαβον τὴν ἀρχὴν ἐξ αὐτοῦ τοῦ κλίματος τῆς Ἑλληνικῆς γῆς. Τῷ ὄντι, οἱ βόρειοι λαοὶ, ἐν τῷ ὁμιχλώδει αὐτῶν κλίματι, γνωρίζουσι τὸ ἔαρ μόνον ὡς ἐκ τῆς ἀστρονομίας καὶ τῶν ποιητικῶν περιγραφῶν· ἐν Ἑλλάδι δὲ τὸ ἔαρ εἶναι πραγματικότης, ἀνανεουμένη καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν· ἀλλ' ἡ ὥρα τῆς χλόης καὶ τῶν ἀνθέων ἀντικαθίσταται ταχύτατα ὑπὸ τῆς τῶν κυνικῶν καυμάτων, ἡ δὲ λαμπρότης τοῦ φωτὸς, τὰ ζωηρὰ χρώματα, τὰ κοσμοῦντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους, οὐδὲν ἀφαιροῦσι τῆς μελαγχολικῆς ἐκείνης ἀθυμίας, ἣν ἐπαισθάνεταί τις θεωρῶν τὰ ἀπεξηραμμένα πεδία, τὰ παραμεμορφωμένα καὶ μεμαραμμένα φυλλώματα τῶν δένδρων, τὰ ὠχρὰ καὶ ἀπονεκρωθέντα ἄνθη· δὶ ὃ οἱ Ἕλληνες παρίστων τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Σειρίου ὑπὸ τὸ σχῆμα κυνὸς μανιώδους, ὡς σύμβολον τῆς καταστρεπτικῆς ἐνεργείας τοῦ θερινοῦ ἡλίου, καὶ ἐθρήνουν διὰ πενθίμων ᾠδῶν, ὧν μία ἦν καὶ ὁ Λίνος, κατὰ τὴν γνώμην κριτικῶν τινων, τὴν ἀποχώρησιν τοῦ ἔαρος. Ἡ εἰκασία αὐτῶν εἰκοτολογεῖται ἀποχρώντως ἐκ τῆς περὶ τοῦ Λίνου ἐν τοῖς ποιηταῖς παραδόσεως· κατὰ τούτους, ὁ Λίνος ἦν υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ μιᾶς τῶν Μουσῶν, ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ ἐξοχωτέρων ἀοιδῶν τῆς Ἑλλάδος, νικήσας τὸν Ἡρακλέα ἐν τῇ κιθαρῳδίᾳ, καὶ φονευθεὶς ὑπὸ τούτου κατὰ τὸ ἄνθος εἰσέτι τῆς ἡλικίας αὐτοῦ· ὑπὸ δὲ τὴν διήγησιν ταύτην ἐνυπολανθάνει ἴσως θρηνῳδία τις ἐπὶ τοῦ θανάτου τοῦ ἔαρος. Ὅπως κἂν ᾖ, τὸ ἐπιφώνημα: Αἴ, Λίνε, ἀντήχει συνεχῶς εἰς τὴν Ποίησιν τῶν ἀρχαίων αἰώνων· προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἡ λέξις Αἴλινον ἐδίδετο ἀδιακρίτως ὡς γενικὸν ὄνομα εἰς τὰς πενθίμους ᾠδάς.

(Ἕπεται τὸ τέλος.)

Ο ΠΤΩΧΕΥΣΑΣ ΕΜΠΟΡΟΣ.

ΕΞ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΟΣ ΙΑΤΡΟΥ.

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Ἐπὶ ἕνα μῆνα ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ διέμειναν εἰς τὰ λουτρά· καὶ τὸ μὲν σκάνδαλον διελύθη, ἡ δ' ἐπέμβασις κοινῶν τινων φίλων συνεβίβασε τοὺς συζύγους. Αἱ δαπάναι τῆς κυρίας Δουδλεΐχ κατέστησαν ἧττον παράλογοι, βιασθείσης νὰ μὴ παίζῃ πλέον· διότι οὐδεὶς ἤδη ἔσχε τὸ θάρρος νὰ συμπαρακαθήσῃ εἰς τὴν αὐτὴν μετ' αὐτῆς τοῦ παιγνιδίου τράπεζαν· συχνότερον δ' ἤδη, ἢ ἄλλοτε, λόγος περὶ τοῦ προσεγγίζοντος γάμου τῆς δεσποινίδος Δουδλεΐχ ἐγίνετο. Ἡ μήτηρ αὐτῆς ἐπεδόθη, ὅπως ἀνακτήσηται μικρὸν κατὰ μικρὸν δὶ ἀγωγῆς ἧττον ἀσυνέτου τὴν ἐμπιστοσύνην, ἣν ὁ σύζυγος τῆς εἶχεν ἀφαιρέσει καὶ ἣν πάλιν μετ' ὀλίγον ἀπέδωκεν αὐτῇ. Τῆς μεταβολῆς δὲ ταύτης γνωστῆς γενομένης, οἱ ἀρχαῖοι τῆς κυρίας Δουδλεΐχ φίλοι ἐπανῆλθον ὅπως λάβωσι παρ' αὐτῇ τὴν θέσιν αὐτῶν. Ταχέως δ' ἡ τύχη, ὡς ἵνα παρηγορήσῃ τὸν Δουδλεΐχ ἐπὶ τῷ δυσαρέστῳ γεγονότι, ὅπερ τοσοῦτον σφοδρῶς αὐτὸν κατετάραξεν, ὑπερεπλήρωσεν αὐτὸν διὰ νέων δώρων. Καταστὰς ὁ περιφανέστερος τοῦ ἄστεος ἔμπορος, εὐκόλως ἐγένετο λόρδος, δήμαρχος, διευθυντὴς τῆς ἐτ αιρίας τῶν Ἰνδιῶν, μέλος τῆς Βουλῆς· ἡ φιλοδοξία ὅμως αὐτοῦ ἀλλαχοῦ ἔτεινεν· ἐπεθύμει μᾶλλον, ἔλεγε, νὰ ᾖ ἁπλοῦς Ἑβραῖος Δουδλεΐχ ὁ βασιλεὺς τοῦ χρηματιστηρίου, ὁ ἔμπορος τοῦ ἄστεος, οὗτινος ὁ λόγος εἶχεν ἀξίαν χρυσίου, οὗτινος τὸ συνάλλαγμα οὐδέποτε ἐπεστράφη· ἔπρεπε νὰ ἴδῃ τις αὐτὸν ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ περιπατοῦντα, τὰς μὲν δύο αὐτοῦ χεῖρας ἐν τοῖς θυλακίοις τοῦ πεπαλαιωμένου αὐτοῦ ἐνδύματος ἐξ ὑφάσματος ἐριούχου καστανόχρουος ἔχοντα, τὴν δὲ κεφαλὴν ἀνωρθωμένην καὶ τὸ μειδίαμα ἐπὶ τῶν χειλέων, διακοπτόμενον κατὰ τὴν πάροδον αὐτοῦ διὰ μυρίων περιποιητικωτάτων χαιρετισμῶν, ἐκεῖ ἦν ὁ θρίαμβος, ἡ στιγμὴ τῆς δόξης αὐτοῦ· οὔτε ἀντὶ θρόνου θὰ ἀντήλλαττε τὴν οἰκονομολογικὴν καὶ ἐμπορικὴν ταύτην ὑπόληψιν. Ἦν τύπος ἀξιότιμος καὶ μοναδικὸς ἐμπόρου Ἄγγλου, κρᾶμα ἀρετῆς, εὐθύτητος, ὑπερηφανίας, δραστηριότητος, πανουργίας περὶ τὴν κερδοσκοπίαν, εὐτολμίας πρὸς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τὰς ἀξιοπρεπείας, ἥτις παρακολουθεῖ τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν συναίσθησιν τῆς δυνάμεως αὐτῆς.

Κατ' ἔτος προσέφερε τοῖς μεσίταις, τοῖς ὑπαλλήλοις αὐτοῦ καὶ ἐκείνοις, μεθ' ὧν ἐμπορεύετο, γεῦμα μεγαλοπρεπὲς, καὶ Κύριος οἶδε μετὰ πόσης ἐκστάσεως παρεκαθῆτο ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁμηγύρεως τῶν ὑποτελῶν αὐτοῦ· Κύριος οἶδεν ὑφ' ὁπό-

σης χαρᾶς ἐπληροῦτο, ὅτε αἱ θορυβώδεις προπόσεις ἐξύμνουν τὴν δόξαν καὶ ἐπανελάμβανον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Περὶ τὸ τέλος μιᾶς τῶν εὐωχιῶν τούτων, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Δουδλέϊχ ἠγείρετο ὅπως εὐχαριστήσῃ τοῖς φίλοις αὐτοῦ, δι' ἣν οὗτοι πρὸς τιμὴν αὐτοῦ εἶχον κάμει πρόποσιν, εἷς τῶν πηρετῶν διέκοψεν αὐτὸν, εἰδοποιήσας ὅτι περιέμενέ τις αὐτὸν ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ· ἦν δ' οὗτος ὑπεσταλμένος τις μυστικῶς τοῦ περιωνύμου . . . Κροίσου τῆς πόλεως, οὗτινος τὰ πλούτη θεωροῦνται ἀμέτρητα. Προὔκειτο περί τινος δανείου, συμπεφωνημένου μετὰ ξένης τινὸς δυνάμεως ἐφ' ᾧ ὁ μέγας τραπεζίτης προσεκάλει τὸν Δουδλέϊχ ὅπως συμμετάσχῃ. Ἀγνοῶ ἂν αἱ τοῦ οἴνου ἀναθυμιάσεις, ἡ τῆς κολακευθείσης ματαιοφροσύνης ζάλη καὶ ἡ δόξα τοῦ πλούτου δὲν ἀφῄρεσαν ἐν τῇ παρουσιασθείσῃ σπουδαίᾳ περιστάσει μέρος τι τῆς περιεσκεμμένης τοῦ Δουδλέϊχ διορατικότητος, ἥτις εἶχε περιποιήσει αὐτῷ τὴν περιουσίαν παρεδέχθη, ἀλλ' ὅμως ἄνευ σκέψεως, τὰς γενομένας αὐτῷ προτάσεις, καὶ ἐπανελθὼν ἐκάθησεν, ἐν τῷ μέσῳ τῶν φίλων αὐτοῦ, οἵτινες συνεχάρησαν αὐτῷ διὰ θορυβωδῶν ἀνευφημιῶν. Τὴν ἐπαύριον ἅπασαι αἱ ἐφημερίδες ἐδημοσίευσαν τὴν σπουδαίαν ταύτην σύμβασιν. Πόσοι δὲν ἐφθόνησαν τὸν Δουδλέϊχ! Μετ' ὀλίγον, πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν συμφερόντων αὐτοῦ καὶ πρὸς κανονισμὸν λεπτομερειῶν τινων τῆς σπουδαίας ταύτης ὑποθέσεως, ἠναγκάσθη ν' ἀποδημήσῃ εἰς τὴν ἤπειρον, ἔνθα δύο ὅλους μῆνας διῆλθεν.

Ἡ δέσποινα Δουδλέϊχ, μόνη μείνασα, ἐπανῆλθεν εἰς τὰς πρώτας αὐτῆς ἕξεις, ῥιφθεῖσα ἐκ νέου εἰς ἀσώτους διαχύσεις, τοσούτῳ παραλογωτέρας, ὅσον ἀπό τινος χρόνου ἠναγκάσθη νὰ μετριάσῃ αὐτάς, δι' ὅπερ οὐ μικρὸν ἐδυσχέραινεν. Οὐδεμίαν λοιπὸν φειδωλίαν ἐτήρησεν· ἐνωπλισμένη, οὕτως εἰπεῖν, διὰ τοῦ αἴσχους, δι' οὗ τὸ πρῶτον συμβὰν εἶχε καλύψει αὐτὴν, προσέθεσε νέας πρὸς ταῖς ἄλλαις κακοηθείαις· φρενητιῶσα παίκτειρα, ἔφθειρε τὴν ὑγείαν αὐτῆς τῇ καταχρήσει τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν. Ἰατρὸς τῆς οἰκογενείας, παρέστην πολλάκις εἰς ἀγενεῖς σκηνάς, ὧν ἐπίσης ἀκούσιος μάρτυς ἦν καὶ ἡ ἀτυχὴς δεσποινὶς Δουδλέϊχ.

— Μῆτέρ μου, ἔλεγεν αὕτη μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καθ' ἣν ἡ Κ. Δουδλέϊχ εἰσήρχετο εἰς τὴν οἰκίαν οἰνοβαρὴς, δὲν ἠξεύρετε τί ὑποφέρω βλέπουσα ὑμᾶς οὕτως.

— Ὑποφέρεις; καὶ ἐγὼ ἐπίσης· εἰδοποίησον νὰ φέρωσι μίαν φιάλην ῥουμίου.

— Ὁ νέος Ἑβρῖκος Δουδλέϊχ ἦν ἰσότιμον τῆς μητρὸς αὐτοῦ πανομοιότυπον ἐν ἱπποδρομίοις, ἐν χαρτοπαιγνίοις· παρὰ ταῖς περιφανέσιν ἑταίραις ὁ Ἑβρῖκος ἦν δακτυλοδεικτούμενος διὰ τὸ προπετὲς τῶν κακοηθειῶν αὐτοῦ, διὰ τὰ χρέη, ὑφ' ὧν ἐβαρύνετο, καὶ τὴν φήμην τῶν παραφρόνων ἰδιοτροπιῶν αὐτοῦ. Ἡ μήτηρ, ἥτις εἶχε τυφλὸν πρὸς αὐτὸν φίλτρον, ἐχορήγει αὐτῷ ἀμετρήτως τὸ ἀναγκαῖον χρηματικὸν, ὅπως διάγῃ τοῦτον τοῦ αἴσχους καὶ τῆς πολυτελείας τὸν βίον. Ὅσον δ' ἡ ἔνοχος τῆς δεσποίνης Δουδλέϊχ ἐπιείκεια ὑπεχώρει τῷ νεανίᾳ, τοσούτῳ ἀπαιτητικώτερος, δεσποτικώτερος καὶ ἄπληστος καθίστατο οὗτος· ἐπὶ τέλους ἤρξαντο νὰ ἐρίζωσι πρὸς ἀλλήλους, ἡ δὲ ἰταμότης τοῦ υἱοῦ, ὑπὸ τοῦ παραδείγματος τοῦ μητρὸς ἐνθαρρυνομένη, ἐγέννησε σφοδρὰς λογομαχίας, ὧν τὸ σκάνδαλον διεδόθη.

Ἡμέραν τινὰ ἡ Κ. Δουδλέϊχ ἦν μόνη μετὰ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς· ἡ ὠχρότης τῆς νεάνιδος ταύτης, τὰ ἐκ τῶν ὡραίων αὐτῆς ὀφθαλμῶν λειβόμενα δάκρυα ὑπεδήλουν τὴν οἰκτρὰν σφοδρότητα τῆς πρὸ ὀλίγου συμβάσης οἰκιακῆς ἔριδος. Ἡ μήτηρ, οἰνοβαρὴς κατὰ τὸ ἔθος αὐτῆς, ἐκτάδην ἐπί τινος ἀνακλίντρου κειμένη, ὑπετονθόρυζε λέξεις τινὰς ὀργῆς κατὰ τῆς ἰταμότητος τῆς κόρης, ἐπιθυμούσης, ὡς ἔλεγε, νὰ διδάξῃ τὴν μητέρα τὰ χρέη αὐτῆς. Φωνὴ τρομώδης ἠκούσθη τότε παρὰ τὴν κλίμακα· ἦν ἡ φωνὴ τοῦ Ἑβρίκου, ὅστις, ἀναβαίνων τὰς βαθμίδας, ἐτερέτιζεν ᾄσμά τι, ἱκανῶς κακόηχον· ἡ μέθη αὐτοῦ ὑπερέβαινε τὴν τῆς μητρὸς, ἡ ἄτακτος ἐνδυμασία αὐτοῦ ἦν ἐν ἁρμονίᾳ μετὰ τοῦ ἀγροίκου τῆς λαλιᾶς καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ, παραζαλισμένου ὑπὸ τῶν οἰνωδῶν καπνῶν.

Εἰσῆλθε, καὶ προβὰς, κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, ἔνθα ἡ μήτηρ αὐτοῦ κατέκειτο.

— Κυρία μῆτέρ μου, ἐφώνησε Γαλλιστὶ, ἔχω χρείαν χρημάτων, ἔχω ἀνάγκην.

Καὶ διά τινος χειρονομίας ἐμφαντικῆς παρίγανε τὴν πρᾶξιν τῆς ἀριθμήσεως χρημάτων· ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ, ἡμιενναρκωμένη, προσεπάθει νὰ τῷ ἀποκριθῇ.

— Εἰς τὴν κλίνην, εἰς τὴν κλίνην, ἀχρεῖε, ὕπαγε νὰ πλαγιάσῃς, ἔχεις μεγάλην ἀνάγκην· ἄφησέ με ἥσυχον.

— Ἀ, θὰ ἔχω χρήματα, θὰ μοὶ δώσητε, δὲν σᾶς ἀκούω· σᾶς εἶπα ὅτι μοὶ χρειάζονται.

Καὶ προσεπάθει νὰ ἐγερθῇ καὶ νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς μέθης ὀκλαζόντων αὐτοῦ γονάτων.

— Τί ἔκαμες ταῖς πενῆντα λίραις, ὅπου προχθὲς σοὶ ἔδωκα;

— Πρὸ πολλοῦ πέταξαν καὶ πᾷν. Σεῖς ἠξεύρετε, ἀκριβή μου μητέρα, πῶς πετοῦν τὰ χρήματα. Ἔ, ἐμπρὸς, μοὶ χρειάζονται *τριακόσιαις λίραις στερλίναις* δι' αὔριον τὸ πρωΐ, δι' αὔριον, ἀκούετε;

— Τριακόσιαις λίραις στερλίναις! ἐπανέλαβεν ἡ μήτηρ παρωργισμένη.

— Μάλιστα, κυρία· ἔπαιξα καὶ ἔχασα· ὁ Κ. Κάρολος δὲν θέλει πλέον νὰ περιμένῃ· ἔδωκα τὸν λόγον μου, καὶ ὁ λόγος μου εἶναι ἱερὸς, καθὼς λέγει ὁ *διευθυντὴς* ἀπόνηρος πατήρ μου· σᾶς τὸ ἐπαναλαμβάνω, μητέρα μου, ὅτι θέλω χρήματα, καὶ θὰ τὰ ἔχω.

Προφέρων δὲ τὰς λέξεις ταύτας, ἔῤῥιψε βιαίως τὸν πῖλον αὐτοῦ εἰς τὸ ἔδαφος.

— Ἑβρῖκε! ἐφώνησεν ἡ νεάνις δακρυῤῥοοῦσα· εἶναι αἶσχος! εἶναι ὄνειδος.

Καὶ φέρουσα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς τὸ ῥινόμακτρον, παρῆλθε γοργοῖς βήμασιν εἰς τὴν ἀντίθετον τοῦ δωματίου ἄκραν. Ὁ νεανίας ὅμως, οὐδαμῶς αὐτῇ προσέχων, ἀλλὰ καθηδύνων τὴν φωνὴν καὶ περιπτυσσόμενος τὴν μητέρα αὐτοῦ, ἐπανέλαβεν.

— Ἔλα! Ἔλα, ἔσο ἀγαθὴ μῆτέρ μου. Δόσε μοὶ τα· ἕνα χρόνον δὲν θὰ σὲ ζητήσω πλέον οὔτε ὀβολὸν, λόγον τιμῆς· καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἄσχημον, μοὶ φαίνεται· ἐπειδὴ χρεωστῶ πεντακοσίας λίρας στερλίνας σωστὰς, ὡς σὲ βλέπω καὶ μὲ βλέπεις, καὶ θὰ μοὶ τὰς ζητήσωσιν εἰς δύο ἡμέρας.

— Πῶς ἠμπορῶ νὰ κάμω αὐτὸ, ὁποῦ ζητεῖς; ἠξεύρεις, παιδί μου, ὅτι ἤμην καλὴ διὰ σέ· ἀλλὰ τώρα χρεωστῶ τριπλάσια ἀπὸ ἐσένα.

— Τί μοι λέγετε; δὲν ἠμπορεῖτε νὰ μοὶ δώσητε χρήματα; φλυαρίαις, ἡ κάσσα εἶναι λοιπὸν ἄδεια;

— Αἴ, κατὰ δυστυχίαν πρὸ πολλοῦ.

— Αἴ, νὰ πάρ' ἡ ὀργή.

Ἡ εἴδησις αὕτη ἐφάνη ὅτι κατέστησεν αὐτὸν νήφοντα· περιεπάτησε βήματά τινα ἐντὸς τοῦ δωματίου, ὡσανεὶ σκεπτόμενος, πρᾶγμα παράδοξον δι' αὐτόν.

— Ἄ, τὸ ἤῦρα, τὸ ἤῦρα· *εὕρηκα*, καθὼς λέγουν εἰς Ὀξφόρτην· τὴν τραπεζοσκευὴν, μῆτέρ μου· ἰδοὺ ἕτοιμα κεφάλαια. Τί λέγετε;

Ἡ δεσποινὶς Δουδλέϊχ ἠγέρθη, καθικετεύουσα καὶ περιπτυσσομένη σφοδρῶς ἀμφοτέρους καὶ κλαίουσα.

— Μὴ, σᾶς καθικετεύω, μῆτέρ μου, μὴ καταστρέφητε τὸν δυστυχῆ πατέρα μου, μὴ τὸν κάμητε ν' ἀποθάνῃ ἀπὸ λύπην. Σᾶς παρακαλῶ.

— Ναὶ, ναὶ, ἐξηκολούθει ὁ νεανίας, τὰ σκεύη ἐξαίρετον μέσον· τί λαμπρὰ ἰδέα· καὶ σὺ, μικροῦλά μου, μάδε τὸ στόμα σου καὶ δεῖξέ μοι τὴν ῥάχιν σου· μήπως σκαμπάζεις ἐσὺ καθόλου ἀπὸ ὑποθέσεις;

Καὶ ἐπλησίασεν, ὅπως ἀσπασθῇ αὐτὴν, ἀλλ' αὕτη τὸν ἀπώθησε.

— Λοιπὸν, μῆτέρ μου, τί λέγετε περὶ τῆς καλῆς μου ἰδέας; γνωρίζω τινὰ ἐξαίρετον διὰ τοιαῦτα πράγματα· αὔριον μὲ τὸ καλὸ τελειόνουν τὰ πάντα· χίλια, ἢ δύο χιλιάδες λίραι θὰ τακτοποιήσουν τὰς ὑποθέσεις.

— Ἀδύνατον, Ἑβρῖκε, ὑπέλαβεν ἡ μήτηρ, οὔτε καὶ ἀπὸ τὴν ἰδέαν σου νὰ περάσῃ τοῦτο· ἀδύνατον!

— Σᾶς εἶπα ὅτι εἶναι ἀνάγκη, καὶ θὰ γείνῃ τοῦτο, ἐπανέλαβεν ὁ νεανίας· ποῖος ἠμπορεῖ νὰ τὸ ἐμποδίσῃ;

— Τὰ σκεύη εἶναι ἐνέχυρον . . . ἐνέχυρον, σοὶ λέγω, ἐξηκολούθει, ὑψοῦσα τὴν φωνὴν μετ' ὀξύτητος τρομερᾶς.

Ταύτῃ τῇ στιγμῇ βαιός τις κρότος ἔπληξε τὸ οὖς τῶν διαλεγομένων ἐν τῇ σκηνῇ ταύτῃ προσώπων· ἡ ἡμίκλειστος μείνασα πύλη διεσείσθη καὶ ἠκούσθη κρότος πίπτοντος σώματος· ὁ ἀτυχὴς Δουδλέϊχ, ἐπανελθὼν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, εἰσῆλθε κατόπιν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· ἔμεινε δὲ παρὰ τὴν πύλην, ἐξ ἧς ἤκουσεν ἅπασαν τὴν ἐπονείδιστον ταύτην συνδιάλεξιν, ἧς πᾶσα λέξις ἦν τραῦμα εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ καταφερόμενον· οὐδὲν ἐκ τῆς περιγραφείσης σκηνῆς αὐτὸν διέφυγεν· ὁ δυστυχής! Ὁ ἐν Λονδίνῳ ἀντιπρόσωπος εἶχε τῷ ἀναγγείλει τὴν κακὴν τῶν ὑποθέσεων κατάστασιν, καὶ τὴν τῆς συζύγου αὐτοῦ ἀσωτίαν. Ἡ μεγάλη αὕτη ἐπιχείρησις εἶχεν ἀποτύχει, ἑβδομήκοντα δὲ χιλιάδες λιρῶν στερλινῶν εἶχον θυσιασθῇ διὰ τὴν ἐξαπάτην τοῦ μεγάλου τραπεζίτου, ὅστις ἔσυρεν αὐτὸν εἰς τὴν παγίδα· ἰδὼν τὸ βάραθρον ὁ δυστυχὴς Δουδλέϊχ, ἔσπευδε πρὸς τὴν ὑποχώρησιν· ἐξηντλημένος, ἀπηλπισμένος, ἐξησθενημένος ψυχῇ τε καὶ σώματι, ἔστη ὄρθιος παρὰ τὸ δωμάτιον τοῦτο, ἐν ᾧ ἡ σύζυγος καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀνθημιλλῶντο κατὰ τὴν αἰσχρότητα καὶ συνωμότουν ὑπὲρ τῆς ἀτιμίας αὐτοῦ. Ἀπόπληκτος λοιπὸν ἔπεσε. Διὸ καὶ προσεκλήθην.

Ἡ κυρία Δουδλέϊχ καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς εἶχον ἤδη ἀνανήψει· ὁ δὲ Δουδλέϊχ ἐν βαθεῖ ληθάργῳ, ἀναίσθητος ἐκτάδην ἐπὶ τῆς κλίνης κείμενος, ὡμοίαζε πτώματι, καίτοι ῥόγχων θορυβωδεστάτων δίκην χρεματισμοῦ ἵππου ἐκ τοῦ στήθους αὐτοῦ ἐξερχομένων. Ἡ Κυρία Δουδλέϊχ, λειπόθυμος, ἔκειτο ἐπὶ τοῦ τάπητος ἠπλωμένη, ὁ δ' Ἑβρῖκος γονυπετὴς παρὰ τὴν κλίνην, προσηλωμένους ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἀξιοσεβάστου ταύτης μορφῆς, ἐκάλυπτε διὰ σπασμωδῶν φιλημάτων καὶ θαλερῶν δακρύων τὰς χεῖρας τοῦ πάσχοντος, ἃς ἔθλιβεν· ἡ δὲ δεσποινὶς Δουδλέϊχ, ὠχρὰ ὡς ἄγαλμα ἐκ μαρμάρου, ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ ποδὸς τῆς κλίνης, ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀλαμπεῖς καὶ οἱονεὶ ἠλιθίους.

Γενναία ἀφαίμαξις; ἀνεκούφισε τὸν πατέρα διέταξα δὲ τὸν υἱὸν Δουδλέϊχ ὅπως μηδὲ στιγμὴν ἐγκαταλείψῃ αὐτὸν, ἐπιτηρῶν καὶ τὰς ἐλαχίστας αὐτοῦ κινήσεις καὶ τὴν ἐλαφροτάτην ἐκ τῶν χειλέων αὐτοῦ ἐκφεύγουσαν πνοήν· ἐπειδὴ δ' οὗτος δὲν μοὶ ἀπεκρίνετο, καὶ τὸ θάμβος αὐτοῦ μ' ἐξέπληττεν, ἐδραξάμην αὐτοῦ τῆς χειρὸς, ἐπαναλαβὼν τὰς παραγγελίας μου.

— Ἰατρὲ, ἰατρὲ, ἐφώνησε, τὸν ἐφονεύσαμεν! τὸν ἐφονεύσαμεν!

Δεκανπενθημερία παρῆλθε καὶ ἡ θεραπεία τοῦ Δουδλέϊχ προέβη πορείαν πολλῷ ταχυτέραν τῶν προσδοκιῶν μου. Παρέστην κατὰ τὴν συμφιλίωσιν, ἂν δύναταί τις νὰ ὀνομάσῃ οὕτω τὴν γενναιοπρεπῆ συγγνώμην, ἣν παρέσχε τῇ συζύγῳ αὐτοῦ. Ἡ κόμη αὐτοῦ εἶχε λευκανθῆ· ἔκειτο ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς ἀσθενείας. Ἡ κυματίζουσα φαιὰ κόμη, πολὺ αὐξηνθεῖσα, ἔπιπτε περὶ τοὺς κροτάφους

αὐτοῦ, οἱ ὠχροὶ τοῦ προσώπου χαρακτῆρες ἐξέφραζον πόσον εἶχεν ὑποφέρει· ἔτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ, μηδὲν εἰπὼν, πρὸς τὴν παράφρονα, πρὸς τὴν κακοῦργον αὐτὴν, εἶτα πρὸς τὸν υἱόν αὐτοῦ, τοῦθ' ὅπερ μοὶ ἐφάνη ὑψηλὸν διά τε τὴν ἁπλότητα καὶ τὴν εἰλικρίνειαν τῆς συγγνώμης. Ἡ Κ. Δουδλέϊχ, γονυπετήσασα παρὰ τὴν κλίνην, ἀνελύθη εἰς δάκρυα, καὶ καληφθεῖσα ὑπὸ σφοδροῦ νευρικοῦ παροξυσμοῦ ἤρξατο νὰ καγχαζῇ· τὰ πάντα λοιπὸν ἐφάνησαν, ὅτι ἐπανῆλθον εἰς τὴν πρώτην αὐτῶν κατάστασιν.

Ἀλλὰ τὸ κακὸν ἐγένετο· καθ' ἣν στιγμὴν αἱ ὑποθέσεις αὐτοῦ ἀπῄτουν ἅπασαν αὐτοῦ τὴν ἑτοιμόνοιαν, ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐφάνη ἀσθενοῦσα· ἠθέλησε νὰ ἐξαργυρώσῃ ἐπιζημίως καὶ ὅπως τύχῃ· τὰ τρία τῆς περιουσίας αὐτοῦ τέταρτα, ἅτινα ὑπελείποντο, ἐθυσιάσθησαν εἰς ταύτην τῶν νομισμάτων τὴν χρείαν, ὧν τὴν ἀνάγκην ἐμεγάλυνε. Μετ' ὀλίγον ἐξέπληξε διὰ τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ τὴν πόλιν, νῦν μὲν ἐξαίρετόν τινα κερδοσκοπίαν ἀποφεύγων, νῦν δ' ἀναρρίπτων τὸν κῦβον δι' ἐπιχείρησιν, οὐδεμίαν ἐπιτυχίας ἐλπίδα παρέχουσαν. Κεταδικάσας δὲ ἑαυτὸν εἰς αὐστηρὰν οἰκονομίαν, ἐπώλησε τὰς οἰκίας αὐτοῦ, ζῶν καθὼς πρὶν πλουτίσῃ, μὴ μεμψιμοιρῶν μὲν παντάπασι, μηδὲ φαινόμενος ὅτι ἐκπλήττεται ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ μεταβολῇ, ὑπετάγη καρτερικῶς εἰς τὸν φιλόπονον καὶ δουλοπρεπῆ ἐκεῖνον τρόπον τοῦ ζῆν, ὅστις εἶχε καταστήσει αὐτὸν πλούσιον· ἡ δεσποινὶς Δουδλέϊχ παρηγόρει τὴν μητέρα αὐτῆς, ἧς ἡ ζωὴ ἦν σειρὰ ἐξάψεων ὀργῆς, τύψεως συνειδότος καὶ μαρασμοῦ· ὁ δὲ πατὴρ δὲν ἦν πλέον ὁ αὐτός.

Θέσατε σῶμα εὐκίνητον ἐπὶ κεκλιμένου ἐπιπέδου, θέλετε ἴδει αὐτὸ πίπτον, κυλιόμενον καὶ φεῦγον, ὑπ' οὐδενὸς εἰς τὴν πτῶσιν αὐτοῦ κωλυόμενον· ἡ ταχεῖα αὕτη κίνησις τοσούτῳ μείζων ἔσεται, ὅσῳ τὸ σημεῖον, ἀφ' οὗ ἤρξατο ἡ κίνησις, κεῖται ὑψηλότερα καὶ τὸ καταπίπτον σῶμά ἐστι βαρύτερον· μικρά τις μόνον ὤσις ἀρκεῖ ἵν' ἐπισπεύσῃ ὑπερβαλλόντως τὴν ἀναπόδραστον ταύτην πτῶσιν. Ἡ περιουσία τοῦ δυστυχοῦς Δουδλέϊχ ταύτην τὴν κατωφερῆ πορείαν ἠκολούθησε. Διακινδυνευθέντος ἐν πρώτῃ τινὶ ἀπερισκεψίᾳ, καταρρεύντος ὑπὸ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, διαμελισθέντος ὑπὸ σειρᾶς ἀνεπιτυχῶν κερδοσκοπιῶν, καταγραφέντος ὑπὸ τῆς ἀσθενείας τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς δυστυχοῦς προσβολῆς τῆς ἀποπληξίας, ἥτις εἶχε φθείρει τὰς διανοητικὰς αὐτοῦ δυνάμεις, ἅπας ὁ ὄλβος οὗτος κατέρρευσεν ὡς ὄνειρον. Ταχέως δ' ἐγένετο γνωστὸν, ὅτι μόνη ἡ πίστωσις ὑπεστήριζε τὸν ἀτυχῆ, τὸ δὲ κενὸν αὐτοῦ ταμεῖον δὲν ἐνέκλειεν εἰ μὴ τὸν χάρτην μόνον καὶ τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ, τὰ τοσοῦτον μὲν στερεὰ ταῦτα στηρίγματα, ὁπόταν ὑπὸ τοῦ χρυσοῦ στηρίζωνται, τοσοῦτον δ' ἐπισφαλῆ, ὅταν μεμονωμένα τυγχάνωσι. Τὸ πᾶν ἦν τετελεσμένον ἤδη, δὲν ὑπῆρχε πλέον ἐλπίς· τὰ χρηματιστήρια ἦσαν κεκλεισμένα διὰ τὸν Κ. Δουδλέϊχ· ἦν ἄνθρωπος ἀπολωλώς.

Ἰδιαιτέρα τις μερὶς ὑπελείπετο αὐτῷ εἰσέτι· εἶχε δηλονότι οὗτος θέσει εἰς ἐνυπόθηκον δάνειον κατὰ τὰ πρῶτα τῆς εὐτυχίας αὐτοῦ ἔτη περὶ τὰς ἑξήκοντα χιλιάδας λιρῶν στερλινῶν. Ἡ στιγμὴ ἦν ἐπείγουσα, ἡ ἀνάγκη μεγίστη· ἐνήργησε λοιπὸν τὴν μεταφορὰν τῶν ὑποθηκῶν τούτων εἰς νέον δανειστὴν, ἐγχειρήσας αὐτῷ τὰ περὶ τούτων συμβόλαια. Ἀλλ' ὁ ἐπίτροπος τοῦ Δουδλέϊχ, ἄνθρωπος καθ' ἕξιν δόλιος, συνεννοηθεὶς μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τῶν ὑποτεθηκευμένων κτημάτων, εἶχε παρεμβάλει ἐν τοῖς ἐμπιστευθεῖσιν αὐτῷ συμβολαίοις παντὸς εἴδους ἀκυρώσεις· πολλαὶ δηλαδὴ τῶν ὑποθηκῶν τούτων δὲν ἦσαν, εἰ μὴ δεύτεραι ὑποθῆκαι ἄνευ γνώσεως τοῦ δανειστοῦ, ἡ δ' ἀξία τῶν πρώτων καθίστα οὐδεμιᾶς ἀξίας τὰς δευτέρας. Ὁ Δουδλέϊχ ἐκίνησε κατὰ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ δύο δίκας: τὴν μὲν εἰς τὴν τιμὴν τῶν ὑποθηκῶν ἀναγομένην, ἣν ἀπώλεσε, τὴν δὲ περὶ τῆς δολιότητος τοῦ ἐπιτρόπου, ἣν ἐκέρδισεν, ἐξελεγχθέντος τοῦ κατηγορουμένου ὡς κλέπτου· ἀλλ' ὅμως ὁ Δουδλέϊχ δὲν ἠδυνήθη ν' ἀνακτήσηται τὸ ποσὸν, ὅπερ εἶχεν ἀπολέσει· ἡ κερδηθεῖσα αὕτη δίκη κατέστη τῷ δυστυχεῖ ἐμπόρῳ πηγὴ πικρῶν βασάνων· διότι κατὰ τὰς μακρὰς μετὰ τοῦ Δουδλέϊχ σχέσεις ὁ ἐπίτροπος αὐτοῦ, εἰσδύσας εἰς τὸ μυστήριον τῶν κερδοσκοπιῶν αὐτοῦ, ἐδράξατο νῦν τῆς εὐκαιρίας ταύτης ὅπως ἀμαυρώσῃ τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἐμπόρου, παραστήσας μὲν ὡς βδελυρὰς τὰς ἀθωοτέρας αὐτοῦ συναλλαγὰς, παρουσιάσας δὲ ὡς αἰσχροκέρδειαν καὶ παράνομον μονοπώλιον τὰ μέσα, ὧν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐμνήσθημεν. Νέος δέ τις δικηγόρος, εὐτυχῆ θεωρῶν ἑαυτὸν ἐπὶ τῇ εὑρέσει τοῦ σκανδάλου τούτου, ὅπως ἀναπτύξῃ τὴν ἀξιόμεμπτον αὐτοῦ εὐγλωττίαν, περιέγραψε διὰ μελαντέρων χρωμάτων τὴν ψευδῆ καὶ ἐπίπλαστον ταύτην παράστασιν. Ἄνευ θετικῆς τινος κατηγορίας, διήγειρε κακουργημάτων ὁπονοίας, ἐξακοντίσας κατηγορίας ἀορίστους, προτάσεις τοσούτῳ μᾶλλον ἐπικινδύνους, καθόσον, ἀοριστολογικαὶ οὖσαι, εἰς πασανδήποτε εἰκασίαν ἀφορμὴν ἔδιδον. Διττὴ λοιπὸν καταστροφὴ τὸν ἀτυχῆ κατέβαλεν· ὁ ἀποκαλύψας τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ὡς κακῶς δῆθεν κτηθεῖσαν, ἀπατεὼν, διαφυγὼν τὰς δικαστικὰς ἀποζημιώσεις, ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, αἱ δὲ ἐφημερίδες διέδωκαν ἐπανειλημμένως τὰ ψεύδη καὶ τοὺς δόλους τοῦ δικηγόρου. Ὁ Δουδλέϊχ ἐστερεῖτο χρημάτων, ἵνα ἐπαρκέσῃ εἰς τοὺς καταναγκαστικωτέρους τῶν δανειστῶν, ὧν οἱ πλεῖστοι, λαβόντες οἶκτον πρὸς ἄνθρωπον, οὕτινος ἡ εὐθύτης καθίστα ἄξιον ὑπολήψεως, συγκατένευσαν εἰς τοὺς προταθέντας αὐτοῖς συμβιβασμούς· ἀλλ' ὅμως εἷς αὐτῶν, πρῶτος ἐξάδελφος τοῦ ἐπιτρόπου, ἠρνήθη πάντα συμβιβασμὸν· ἄνθρωπος χυδαῖος, νομίζων ἑαυτὸν ὑπόχρεων νὰ ἐκδικηθῇ τὸν ἐξάδελφον αὐτοῦ, ἐξηκόντισε κατὰ τοῦ Δουδ-

λέϊχ τὴν ἀπαισίαν περὶ πληρωμῆς δικαστικὴν ἀπόφασιν. Ἡ πτώχευσις λοιπὸν τοῦ περιωνύμου ἐμπόρου, τοῦ ἀνδρὸς, ὅστις πρὸ ἓξ μηνῶν ἔχαιρεν ἀπεριόριστον πίστωσιν, ἐκηρύχθη πλέον.

Ὁ δυστυχὴς ἐφάνη ὑπὸ θάμβους καταληφθεὶς, καὶ ἔμεινεν ἄναυδος· ἡ ὠχρότης τοῦ θανάτου ἐκάλυψε τὴν μορφὴν αὐτοῦ· διῆλθε, μακρὰ βαίνων, πεντάκις ἢ ἑξάκις τὸ δωμάτιον, τύπτων διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὸ μέτωπον, εἶτα ὠθήσας τὴν θύραν, ἐξῆλθε βιαίως, ἐπαναλαμβάνων μετὰ τόνου πλήρους πικρίας καὶ πάθους.

— Χρεωκοπία, χρεωκοπία, τί θὰ εἴπῃ ὁ κόσμος εἰς τὸ χρηματιστήριον;

Ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἠκολούθησεν εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον αὐτοῦ καὶ ἐκεῖ ἐγένετο διάλογος, ὃν οὐδέποτε λησμονήσω· ὁ πατὴρ ἐκάθητο, ἡ δὲ θυγάτηρ, τρέμουσα, ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ.

— Τί ἔχεις λοιπὸν, μικρά μου; Τί ἔχεις; καὶ νέσας αὐτὴν ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτοῦ, ἐθώπευε τῇ χειρὶ τὸ ὠχρὸν μέτωπον καὶ τὴν ξανθὴν τῆς θεάνιδος κόμην.

— Τί ἔκαμες σήμερον, Ἀγνή μου; ἐλησμόνησας νὰ περιποιηθῇς τὴν κόμην σου, ἃς ἴδωμεν· πρέπει κάπως νὰ ἦσαι φιλάρεσκος· εἶναι βεβρεγμένη. Τί ἔχεις λοιπόν;

Οἱ λυγμοὶ κατέπνιγον τὴν νεάνιδα· διὸ ἐνηγκαλίσθη τὸν πατέρα αὐτῆς διὰ σπασμωδικῆς περιπτύξεως.

— Πάτερ μου! πολυαγάπητε πάτερ! σᾶς ἀγαπῶ πλειότερον, ναὶ, ἑκατοντάκις πλειότερον, ἀφ' ὅ,τι σᾶς ἠγάπησα.

Ὁ πατὴρ ἔκλαυσε.

— Ἄγγελέ μου, ἐφώνησε.

Καὶ ἀμφότεροι ἐσίγησαν ἐπὶ ἓν τῆς ὥρας τέταρτον.

— Ἐσὺ εἶσαι νέα, Ἀγνή, δύνασαι νὰ ἦσαι εὐτυχής· ἐγὼ ὅμως εἶμαι γηραιὸν δένδρον, ἔχον τὰς ῥίζας μεμαραμμένας, ἡ θύελλα μὲ πλήττει, τέκνον μου· τετέλεσται, τετέλεσται.

Δὲν ἀπεκρίθη ἡ νεάνις οὐδὲν, ἀλλ' ἔμενε προσκεκολλημένη τῷ πατρὶ αὐτῆς διὰ περιπτύξεως σφιγκτοτέρας.

— Ἀγνὴ, θέλεις νὰ μείνῃς μετ' ἐμοῦ τώρα, ὅτε εἶμαι ἐπαίτης; δύναμαι ἀκόμη νὰ σὲ ἀγαπῶ, ἀλλ' οὐδὲν πλέον.

Καὶ προσήλωσεν ἐπ' αὐτῆς βλέμμα ψυχρὸν καὶ ἀπαθές.

Ἐσίγησαν δ' ἐκ νέου ἀμφότεροι· ἔπειτα καταλιπὼν αὐτὴν ἠγέρθη καὶ περιεπάτησεν ἐντὸς τοῦ δωματίου.

— Ἀγνὴ, τέκνον μου· καὶ ὅμως εἶναι ἀληθὲς, εἶμαι χρεωκόπος. Ἰδοὺ ποῦ κατήντησα.

Καὶ ἤρχισε νὰ χύνῃ δάκρυα, κρύπτων διὰ τῶν χειρῶν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

Ἀνακαθήσας δὲ προσέθηκε.

— Διὰ σὲ μόνον, τέκνον μου, κλαίω. Ἄχ, θεέ μου, τί θὰ ἀπογείνῃς;

Καὶ πάλιν ἐσιώπησεν.

— Ἀλλ' ἔστω. Τοῦτο εἶναι ἤδη τετελεσμένον, δὲν ὑπάρχει πλέον θεραπεία· μάρτυς μου ὁ Θεὸς, ὁποίας κατέβαλον προσπαθείας. Οἴμοι, ὑπῆρξα δυστυχὴς, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἔνοχος, δὲν θέλει μὲ ἐκλάβει ὁ κόσμος ὡς δόλιον.

— Ὄχι βεβαίως, καλέ μου πάτερ, ἡ τιμή σου εἶναι ἀκηλίδωτος.

— Θὰ θελήσωσιν ἄρά γε νὰ πιστεύσωσι τοῦτο εἰς τὸ χρηματιστήριον, δυστυχὲς τέκνον μου; τοῦτο μὲ πληγόνει καιρίως.

— Ἐμπρὸς, πάτερ μου, ἔσο ἥσυχος· ὁπόταν ἡ κρίσιμος αὕτη στιγμὴ παρέλθῃ, θὰ δυνηθῶμεν εἰσέτι νὰ ἤμεθα εὐτυχεῖς· θὰ ζῶμεν μεταξύ μας.

— Θὰ δυνηθῇς, κόρη μου; Θὰ ὑποφέρῃς ἀγογγύστως τὴν ταπεινὴν ταύτην ζωὴν, νὰ ὑπηρετῆσαι μόνη σου;

— Βεβαίως, μάρτυς μου ὁ Θεός· θὰ προετίμων νὰ σᾶς ὑπηρετῶ, πάτερ μου, ἢ νὰ ἦμαι βασιλόπαις.

— Ἂς ἀφήσωμεν τὰς ἰδέας ταύτας, τέκνον μου, ἄγωμεν εἰς τὸν κοιτῶνα· θὰ μοὶ παίξῃς τὸ ἀγαπητόν μου μέλος Ma Nanos, viens, suis-moi, (Νανού μου, ἐλθὲ, ἀκολούθησόν μοι).

Πορευθεῖσα δ' αὕτη, ἐκάθησε παρὰ τὸ κλειδοκύμβαλον, ὁ πατὴρ ἔστη ὄρθιος παρ' αὐτῇ.

— Δὲν θὰ πωλήσωμεν τὸ ὄργανον τοῦτο, δὲν ἔχει οὕτως; τί φρονεῖς σὺ, τέκνον μου; θὰ καταβάλωμεν πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως περισώσωμεν αὐτὸ ἐκ τοῦ ναυαγίου.

Αὕτη δὲ ἔπαιζεν ἀτόνως καὶ ἄναυδος τὸ ἀρχαῖον Σκωτικὸν μέλος, ὅπερ ὁ πατὴρ αὐτῆς ἐζήτησε, τὰ δὲ δάκρυα αὐτῆς ἔρρεον ἐπὶ τῶν πλήκτρων τοῦ πολυχόρδου.

— Τραγῴδησον, τέκνον μου, εἶπεν ὁ πατήρ· ἀγαπῶ ἐπίσης καὶ τὰς λέξεις τῆς ᾠδῆς Donne moi tout ce que tu me dois, (Δός μοι πᾶν ὅ,τι μοὶ ὀφείλεις).

Ἐκείνη δ' ἐξηκολούθει παίζουσα ἄνευ ῥυθμοῦ καὶ χρόνου, μηδαμῶς τὸ στόμα αὐτῆς ἀνοίγουσαῦ

Ἐμπρὸς, Ἀγνή, πρέπει νὰ τραγῳδήσῃς.

— Δὲν δύναμαι, ἀπεκρίθη ἡμισείᾳ φωνῇ . . Ὁ ἀδελφός μου . . καὶ ἔπεσεν· ἐδέησεν ὅπως ἐκπορπήσωσι τὴν ἐσθῆτα αὐτῆς καὶ ἐπιστολή τι ἐκ τῶν πτυχῶν ταύτης ἔπεσεν· αὕτη ἦν ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ Ἑρρίκου Δουδλέϊχ, ὅστις, πρὶν ἢ εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἀπέλθῃ, ἔγραψε πρὸς τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ὅπως ἀναγγείλῃ ἣν ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν νὰ λάβῃ ἀπόφασιν. Τοῦτο ἦν καίριον τραῦμα διὰ τὸν δυστυχῆ πατέρα· Ἡ γυνὴ αὐτοῦ, βεβυθισμένη εἰς ἠθικὴν νάρκην, ἥτις, ἐπιβοηθουμένη καὶ ὑπὸ τῆς φυσικῆς ἀδυναμίας, κατέστησεν αὐτὴν τὸ ἀθλιώτερον τῶν πλασμάτων, ταχέως ἐμαράνθη καὶ ἀπέθανεν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους.

Οἱ πολυάριθμοι δανεισταὶ τοῦ Ἐρρίκου Δουδλέϊχ, μανιώδεις καταστάντες διὰ τὸ ἐκφεῦγον αὐτῶν θῦμα, βαρεῖς κατ᾽ αὐτοῦ ἐπέπεσαν· ἡ βραδέως ἐκτήκουσα τὴν Ἀγνὴν φθίσις ἔκαμνεν ἐπαισθητὰς προόδους. Ἐτακτοποίησαν τὸν ἰσολογισμὸν τοῦ Δουδλέϊχ, ἀλλ᾽ οἱ ἐπὶ τούτῳ διορισθέντες ἐπίτροποι, ὧν μέλος εἶχεν ἀνάξει οὗτος εἰς τὰ διαστήρια, ὑπῆρξαν ἀμείλικτοι· ἐξ αὐτῶν δέ τις, οὗ τὸ κτῆμα ἦν ὑποτεθηκευμένον, συνένοχος γενόμενος μετ᾽ ἐκείνου, οὗτινος τῆς δολιότητος ἐμνήσθημεν, ὠνομάσθη σύνδικος τῆς πτωχεύσεως. Οὐδεμίαν λοιπὸν πρὸς τὸν δυστυχῆ χρεωκόπον ἔσχον ἐπιείκειαν, ἀλλ᾽ ἄνευ τύψεως συνειδότος καὶ ἀσπλάγχνως ἀφήρπασαν καὶ τὸ ἔσχατον ὑπὸ τὴν κατοχὴν αὐτοῦ λείψανον· οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὠφελήθησαν ἐκ τῶν νομικῶν ὅρων, ὅπως ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὴν δυστυχῆ οἰκογένειαν καταβάλωσι δὶ ὅλων τῶν καταδρομῶν, ἃς ἡ μοχθηρία αὐτῶν ὑπηγόρευε. Τὰ ὀλίγιστα ἔπιπλα καὶ ἀπολύτως ἀναγκαῖα εἰς τὴν θνήσκουσαν αὐτοῦ θυγατέρα οἰκιακὰ σκεύη διηρπάγησαν· ἀλλ᾽ ὁ Δουδλέϊχ ἴσατο ἄπρακτος, ὡς πτῶμα, μὴ σφαδάζον πλέον ὑπὸ τὸ καταφερόμενον αὐτῷ πλῆγμα· ἅπαξ μόνον, προκειμένου περὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου, δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ ἑαυτόν· ἀλλὰ συλλαβὼν ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν σύνδικον βαιᾷ τῇ φωνῇ καὶ μόλις τονισθείσῃ:

— Κύριε, εἶπεν, εἰμὶ δυστυχὴς γέρων, οὗτινος ἡ καρδία συνετρίβη· δὲν ἔχω τινά, ὅπως μὲ προστατεύτῃ, ἵνα λάβῃ ὑπὲρ ἐμοῦ ἐκδίκησιν· ἄλλως, δὲν θὰ εἴχετε τὴν τόλμην νὰ φερθῆτε πρὸς ἐμὲ οὕτω.

Καὶ ἐξῆλθεν ἀναλυόμενος εἰς δάκρυα· οἱ λοιποὶ δανεισταὶ ἦλθον εἰς οἶκτον· ὅθεν πολλαὶ συνδρομαὶ ἐγένοντο πρὸς βοήθειαν τοῦ δυστυχοῦς ἐμπόρου, ὅστις, λαβὼν τρεῖς χιλιάδας λιρῶν στερλινῶν ἀποκατέστη ἐν Chelsea (1), ἔνθα ἤρξατο μικρὸν λιθανθράκων καὶ γαιανθράκων ἐμπόριον· ἐκεῖ ἔζη δίκην φυτοῦ, ἐν οἰκίσκῳ μονοστέγῳ, πρὸ τοῦ ὁποίου κορμοί τινες αἰγείρων ἦσαν αἰωρούμενοι.

Ὁ Κ. Δουδλέϊχ ἐν τῷ ταπεινῷ τούτῳ οἰκιδίῳ ἐπετήρει καὶ ἐπηγρύπνει τὴν μακρὰν τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ἀγωνίαν· μόνος ἐπεθύμει αὐτὸς νὰ τὴν ὑπηρετῇ, προσφέρων τὰ ἀναγκαῖα φάρμακα καὶ διανυκτερεύων παρ᾽ αὐτῇ· ἀπέθανεν ἐν ταῖς ἀγκάλαις αὐτοῦ. Τὴν δ᾽ ἐπαύριον τοῦ θανάτου αὐτῆς ἔμαθον ἐκ τῶν ἐφημερίδων, ὅτι γέρων τις κύριος (αὕτη ἦν ἡ ἔκφρασις) ἐρρίφθη εἰς τὸν Τάμεσιν· ἀπέδιδον δὲ τὴν πρᾶξιν ταύτην τῆς ἀπελπισίας εἰς τὴν διττὴν ἀπώλειαν τῆς θυγατρὸς καὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ.

Δὲν εἶχον ἀπολέσει αὐτὸν ἐκ τῆς μνήμης μου· κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπωπτεύθην ὅτι προῦκειτο περὶ αὐτοῦ· ἐπέτυχον μὲν νὰ σώσωσιν αὐτὸν, ἀλλ᾽ εἶχε πέσει εἰς ἐντελῆ ἠλιθιότητα· ὅθεν ἔφερον αὐτὸν εἴς τι φρενοκομεῖον, ὑπὸ φιλανθρώπων τινῶν διατηρούμενον, ἔνθα μετ᾽ ἀγαθότητος ἐνοσηλεύετο.

Καθ᾽ ἣν στιγμὴν τὰς γραμμὰς ταύτας γράφω, ὁ Κ. Δουδλέϊχ ζῇ εἰσέτι, ἢ μᾶλλον διατελεῖ θνήσκων· βλέπουσι δ᾽ αὐτὸν καθ᾽ ἑσπέραν ὑπὸ γηραιόν τι δένδρον καθήμενον καὶ μετ᾽ ὀφθαλμῶν ἐπὶ τῆς γῆς προσηλωμένων, κατὰ καιροὺς ἐπαναλαμβάνοντα: Ἀγνή! δυστυχὲς τέκνον.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

Κ. ΔΗΜΗΣΣΑΣ.

(1) Πόλις πλησίον τοῦ Λονδίνου ἐπὶ τοῦ Ταμέσιος; ἔχουσα περὶ τὰς 30 χιλιάδας κατοίκων Σ. Μ.

ΑΙ ΕΝΔΟΜΥΧΟΙ ΧΑΡΑΙ.

Ὑπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ ὄντα, τῶν ὁποίων ἡ μὲν βιωτικὴ ὕπαρξις παρέρχεται ἐν σωφροσύνῃ καὶ μονιμότητι, ὡς τὸ κεκρυμμένον ἐν τῷ βάθει τῶν δασῶν ἴον, αἱ χαραὶ διενεργοῦνται ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῶν καρδιῶν καὶ αἱ ἡδοναί των εἰσὶν ἡδεῖς, ὡς ἡ μυστηριώδης εὐωδία τοῦ ἄνθους τούτου.

Ὁ ὄχλος, οὗτινος τὰ συγκεχυμένα πάθη ἀμβλύνουσι τὴν εὐαισθησίαν καὶ καταβιβρώσκουσιν ὀλίγον κατ᾽ ὀλίγον τὴν συνείδησιν, οὐδεμίαν γνῶσιν ἔχει τῶν ἐνδομύχων ἡδονῶν τῶν ὄντων τούτων. Ταύτας δὲ ἐκτιμῶσι μόνον ἐκεῖνοι, εἰς οὓς τὸ αἴσθημα τοῦ ἐντελοῦς καθήκοντος ἀπεκάλυψεν ἐφ᾽ ἅπαξ τὰς ἀνεκφράστους αὐτοῦ ἡδύτητας.

Ἔσχον τὴν εὐχαρίστησιν νὰ γνωρίσω νεανιδά τινα, ἧς ἡ γέννησις ἐδορυφορεῖτο ὑφ᾽ ὅλων τῶν πλεονεκτημάτων τῆς τύχης, ὁ δὲ μέχρι τῆς εἰκοσαετοῦς ἡλικίας βίος της ἦτον ὅλως χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις. Ἑκάστη ἡμέρα, ἑκάστη ὥρα ὑπεμειδία δὶ αὐτὴν, ἡ δὲ δυστυχία ἐφαίνετο πάντοτε περιγραφομένη μὲν πέριξ αὐτῆς, μὴ τολμῶσα ὅμως ποτὲ νὰ τὴν πλησιάσῃ. Ἦτο νέα, ὡραιοτάτη, καὶ ἀνεπτεροῦτο ὑπὸ τῶν ἡδέων ἐπιρροιῶν τοῦ βίου, ὡς τὸ ῥόδον ὑπὸ τὴν ἐπίρροιαν τῆς ἐαρινῆς αὔρας. Ἡδονὰς καλλωπισμοῦ, θρίαμβον ὡραιότητος, μέθην ἐφημέρου χοροῦ, ταῦτα πάντα κάλλιστα ἐγίνωσκεν, ἔχαιρε δὲ πάντοτε ἐν ἀγνοίᾳ χαρὰν, δὶ ἧς ὁ Θεὸς περιβάλλει τὰς θυσίας καὶ τὴν εἰς τὰς δυστυχίας ἐγκαρτέρησιν.

Ἐνθυμοῦμαι εἰσέτι τὴν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ ἐν Στ. εἴσοδόν της ἑσπέραν τινὰ, καθ᾽ ἣν ἔμελλε νὰ δοθῇ χορός. Τὰ ἐμπρόσθια τοῦ κτιρίου τούτου ἦσαν περικεκοσμημένα διὰ φωτεινῶν στεφάνων, ὧν ἡ λάμψις ἐχέετο ἐπὶ τῶν ὡραίων φορείων, τῶν παρὰ ταῖς θύραις τῆς εἰσόδου παρατεταγμένων, ἀφ᾽ ὧν ἐξήρχετο σμῆνος κυριῶν, φερουσῶν λευκότατα χειρόκτια, καὶ ἀκτινοβολουσῶν ὡς ἄνθη, ποτισθέντα ὑπὸ τῆς πρωϊνῆς ἐαρινῆς αὔρας. Θαυμαστὸν πραγματικῶς ἦν θέαμα τὸ βλέπειν τὰ σμήνη ταῦτα, ἀνερχόμενα τὴν μεγάλην κλίμακα, ἥτις ἔλαμπεν ἐκ τῶν μεγαλοπρεπῶν λυχνιῶν, καὶ τῆς ὁποίας τὰ δρύφρακτα ἐγένοντο ἐν μέρει ἀφανῆ ἕνεκα τῶν στολιζουσῶν τὴν οἰκίαν ταύτην ποικιλοχρόων ἀνθοδεσμῶν. Τὸ ἔξωθεν συσσωρευθὲν πλῆθος μέχρι τῆς πρώτης κλίμακος ἐθαύμαζε τὴν λαμπρὰν φωταψίαν, τὴν πολυτέλειαν, τὸν ἐν γένει καλλωπισμὸν τῆς οἰκίας καὶ τὴν μακρόθεν ἀκουομένην φωνὴν τῆς ὀρχήστρας. Ἅμα ὅμως ἡ νεάνις αὕτη ἐφάνη, τὰ πάντα ἐλησμονήθησαν: τότε ξενοδοχεῖον, ἡ μουσικὴ, τὰ ἄνθη, οἱ καλλωπισμοὶ, αἱ φωταψίαι, τὰ φορεῖα, καὶ τὸ πλῆθος ἓν μόνον προσεκτικὸν βλέμμα ἔρριπτεν ἐπὶ τῆς νεάνιδος, ἥτις, ἀσπαίρουσα ἐκ τῆς πολυτελείας καὶ τῆς ἡδονῆς, ἀνήρχετο τὴν κλίμακα.

Ἔκτοτε δεκαπενθήμερον παρῆλθε, καὶ ἡ νέα ἐπένθει διὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός της, τὸν ἐπενεγκόντα παντελῆ ὄλεθρον εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ· Ἡ χήρα, μὴ ἀντισχοῦσα κατὰ τῆς βαρείας ταύτης προσβολῆς, ἔπεσε κλινήρης· ἡ δὲ νεάνις, κύψασα τὴν κεφαλὴν καὶ μὴ καταβληθεῖσα, ἐταλαντεύετο μεταξὺ τῆς ἀγόνου ἀπελπισίας καὶ τῆς φίλης τῆς ἐλπίδος γενναιότητος. Τὰ πάντα ἐπωλήθησαν τῆς οἰκογενείας, μηδ᾽ αὐτοῦ τοῦ τελευταίου καὶ μικροτάτου κοσμήματος ἐξαιρουμένου, ἵνα ἐξοικονομηθῶσιν αἱ τελευταῖαι ἀνάγκαι καὶ ἵνα σωθῇ τοὐλάχιστον τοῦ ναυαγίου ἡ τιμὴ καὶ ἡ ὑπόληψις τῆς οἰκογενείας. Ἡ τάλαινα μήτηρ! ἀπέναντι τοσούτων ταλαιπωριῶν καὶ θλίψεων δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναλάβῃ ἐκ τῆς ἀσθενείας!

Ἀπολυθέντων τῶν ὑπηρετῶν τῆς οἰκογενείας, καὶ τοῦ μικροτέρου αὐτῆς καταστατικοῦ χρέους ἐκπληρωθέντος ἀνελλειπῶς, ἡ Μαρία, μηδόλως ἐπερειδομένη ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὑπερηφανευομένη διὰ τοὺς ἀρχαίους τῆς τύχης της φίλους, ἐνοικίασε δὶ ἑαυτὴν καὶ τὴν μητέρα της οἰκίσκον ἔν τινι συνοικίᾳ εὐϋπολήπτῳ, καὶ δυναμένη νὰ τῇ χορηγῇ εὐκολωτέραν λήθην καὶ πόρον κατὰ τὸ διάστημα τῆς πενίας της. Τὸ δύστηνον τέκνον! ἐλυπήθη καιρίως, ἐγκαταλεῖψαν τοὺς τόπους ἐκείνους, τοὺς μάρτυρας τοῦ παρελθόντος πλούτου καὶ τῆς εὐδαιμονίας του. Ἡ δυστυχία ὅμως ἔρριψεν αὐτὴν ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ Θεὸς τὴν ἀνύψωσεν ἰσχυροτέραν καὶ μεγαλειτέραν. Γυνὴ, ἔχουσά τι ἐράσμιον ἐνταῦθα, οὐδέποτε ἀπελπίζεται. Ὁ ἔρως εἰς τὰς φιλοστόργους καὶ ἀφοσιωμένας καρδίας εἶναι ὡς τὸ ἅγιον ἔλαιον, τὸ καιόμενον ἐντὸς τῶν λυχνιῶν, τῶν ἀνηρτημένων ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ. Ἀπὸ τὴν ὄχθην τῆς ἀβύσσου, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔρριψεν αὐτὴν στιγμή τις ἀτυχίας, ἐξῆλθεν ἁγνὴ, ὡς ἄγγελος· ἀντὶ τῶν δακρύων της ἔλαβε δύω ὑπομειδιάματα, ὑπὸ δὲ τὰς νέας πτέρυγάς της προσεφύλαττε δύω ἀσθενείας καὶ ἀδυναμίας: τὴν τῆς μητρός της καὶ τὴν ἰδικήν της.

Ἡ Μαρία, ἀποκαταστήσασα τὴν μητέρα της εἰς τὴν νέαν κατοικίαν, ἤρχισε νὰ σκέπτηται περὶ τοῦ μέσου, δὶ οὗ ὤφειλε νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς κατεπειγούσας ἀπαιτήσεις τῆς ἐνδείας. Εἶδός τι ἀποκαλύψεως ἐγεννήθη ἐν ἑαυτῇ, ὅτε εἶδε τὸν βίον ὑπ᾽ ἄλλην ὄψιν, καὶ ἠνόησεν ὅτι ἄνευ τύχης τὸ μόνον μέσον, δὶ οὗ δύναταί τις νὰ ζήσῃ ἐντίμως, εἶναι ἡ ἐργασία. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὰς εὐτυχεῖς ἡμέρας της ἀρκετὴν ἀπέκτησε πεῖραν καὶ ἱκανότητα, ἤρχισεν ἀμέσως νὰ ὠφελιμοποιῇ τὸν πόρον, τὸν ὁποῖον ἄλλοτε μετεχειρίζετο ἵνα διέρχηται ἐν διασκεδάσει τὸν καιρόν της, ἐσχετίσθη μετ᾽ ἀνωτέρων οἰκογενειῶν, εἰς ἃς μεταβαίνουσα εἰργάζετο τοιούτου εἴδους ἔργα, ἐνίοτε δὲ ἀσυστόλως ἐζήτει καὶ ἀπὸ τὰς ἀρχαίας της φίλας ἐργασίαν, ἐφ᾽ ἧς ἐνησχολεῖτο ἀμέσως ἵνα μὴ ἀπολέσῃ στιγμήν τινα τοῦ πολυτίμου δὶ αὐτὴν καιροῦ. Ἡ ἐργασία τὴν ἐδίδαξεν εὐχαριστήσεις, ἃς ἄχρι τοῦδε ἠγνόει· ἡ πρὸς τὴν μητέρα της ἄκρα φιλοστοργία τὴν κατέστησεν εὐφυεστάτην· ἐξετάζουσα δὲ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὰ τῆς θέσεώς της καὶ ἀποσκορακίζουσα ὀλίγον κατ᾽ ὀλίγον τὴν ὕπαρξιν τῶν ψευδῶν γοητιῶν, φαντασιῶν καὶ προλήψεων, προσήγγισεν εἰς τὴν καρτερίαν, εἶτα εἰς τὴν εἰρήνην, καὶ τέλος ἔφθασεν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν.

Εἶναι βέβαιον ὅτι ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ ὑπάρχουσι δύο βίοι, ὧν ὁ μὲν ψευδὴς, ὅστις καὶ μᾶς παρουσιάζει πάντοτε τὴν εἰκόνα τῶν παμπόλλων ψευδῶν καὶ ἐπιπλάστων ἀναγκῶν, ὁ δ᾽ ἕτερος ἀληθὴς, καὶ οὗτος εἶναι ὁ τῆς φύσεως.

Καὶ ἕτερόν τι τότε ἐξετίμα ἡ Μαρία, ὅπερ ὡς οὐδὲν ἐθεώρει πρὶν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν σώφρονα ταύτην αἴθουσαν: τὴν ὡραιότητα τῆς ἡλιακῆς ἀκτῖνος, καὶ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ὅτι εἶχε τοιαύτην μητέρα, οἵαν οὐδεὶς ἄλλος.

Ἡ εὐτυχία αὕτη τῇ κατέστη ζωηροτέρα μετὰ τὸ ἀκούλουθον συμβάν. — Ἑσπέραν τινὰ χειμερινὴν καὶ ψυχροτάτην ἡ Μαρία εἰργάζετο διὰ τοῦ φωτὸς τοῦ λύχνου πλησίον τῆς θερμάστρας. Ἦτο τότε ἡ περίοδος τῶν ἑορτῶν, καὶ ἐν ἑκάστῃ οἰκίᾳ ὑπῆρχε χορός. Ὁ θόρυβος τῶν φωνῶν καὶ τῆς μουσικῆς ἔφθανε μέχρις αὐτῆς, καὶ τῇ ἐπροξένει ἀναμνήσεις, ἃς δὲν ἐπεθύμει νὰ θωπεύῃ. Παρὰ τὴν θέλησίν της ὅμως, αἱ θελκτικαὶ εἰκόνες τῶν ἐξαφανισθεισῶν ἰδεῶν διήρχοντο ἀλληλοδιαδόχως ἔμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν της ὅπως διαταράξωσι βεβαίως αὐτήν· τοῦτο δὲ συνέβαινε κατὰ τὰς πρώτας θριαμβευτικὰς ἐποχὰς τῆς δυστυχίας, καθ᾽ ἃς αὕτη ἔτι ἦτον εἰς τὰς πρώτας βαθμίδας τῶν δοκιμασιῶν· αἱ ἀναμνήσεις δὲ αὗται ἦσαν τοσοῦτον ἰσχυραί, ὥστε ἐπροξένουν εἰς τὰ ὀνειροπολήματά της βαθεῖαν θλίψιν. Καθ᾽ ἑκάστην στιγμὴν ἡ νεάνις διέκοπτε τὴν ἐργασίαν της, ἔρριπτε τὸ πρόσωπόν της ἐπὶ τῆς χειρὸς, ἢ ἐσφόγγιζε τὰ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν της διαλάμποντα δάκρυα. Ἐπιποθοῦσα δὲ νὰ καθησυχάσῃ τὴν ταραχώδη συγκίνησίν της, ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον, τὸ ἡμιήνοιζε διὰ νὰ ἀναπνεύσῃ ἄλλον ἀέρα. Ἡ χιὼν ἔπιπτε παχεῖα ἐπὶ τῆς καταλεύκου λιθιστρώτου ὁδοῦ, τὰ δὲ βλέμματά της

προσειλκύθησαν ἐπί τινος δυστήνου πλάσματος, ὅπερ ἐῤῥίγα ἐν τῇ ὁδῷ, ὑποκάτω ἐξωστέγου ἱστάμενον.

Τὸ τέκνον ἐπερίμενε τὴν ἐκ τοῦ χοροῦ ἔξοδον τῶν ἀνθρώπων, ἐπ᾽ ἐλπίδι βεβαίως ἐλεημοσύνης. Ἡ θέα του ἐνέπνευσε μύρια νέα αἰσθήματα εἰς τὴν νεάνιδα, ἥτις, συγκινηθεῖσα μέχρι δακρύων, οὐχὶ βεβαίως διὰ τὴν τύχην του, τὸ προσεκάλεσε καὶ τῷ ἔνευσε νὰ εἰσέλθῃ· διέταξε δ᾽ αὐτὸ ἵνα ὁμιλῇ ἠγαλέως, φοβουμένη μήπως ἐξυπνήσῃ τὴν μητέρα της, τὸ ἐθέρμανε καὶ ἤκουσε τὴν μικρὰν ἱστορίαν του, ἥτις ἦτον ἁπλῆ μὲν, ἀλλὰ σπουδαία, καὶ ἥτις ἐχρησίμευσεν εἰς αὐτὴν ὡς μάθημα ἀληθοῦς φιλοσοφίας, τροφὴν δὲ καί τινα λεπτὰ δοῦσα αὐτῷ, τὸ ἀπέλυσε μὲ τὴν διαταγὴν ἵνα τὴν ἐπισκέπτηται συχνάκις.

Διὰ πᾶν πνεῦμα, ὅπερ δὲν ἐξαπατῶσιν αἱ χίμαιραι τῆς φαντασίας, καὶ εἰς ὃ ἡ φρόνησις παραχωρεῖ ἐλευθερίαν ἐπὶ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν πραγμάτων, τοιαῦται ἐξιστορήσεις εἰσὶ νουθεσίαι καὶ ἡδοναὶ φυσικαί.

Ἴσως φανῇ εἴς τινας ἀπίθανον ὅτι ἡ πτωχὴ ἤδη ἐργάτις ἐδιδάχθη ταῦτα, συναναστρεφομένη μετὰ μελίσσης τινὸς, ἥτις τὸ ἔαρ ἤρχετο καὶ ἐλεηλάτει καθ᾽ ἑκάστην τὸ ἄνθος, τὸ εὑρισκόμενον ἐντὸς τοῦ ἐπὶ τοῦ παραθύρου ἀγγείου της. Ἡ πρώτη σκέψις της ἦν αὕτη: « Πῶς ἡ θεία Πρόνοια νὰ ὁδηγήσῃ τὸ ζῶον τοῦτο διὰ μέσου τοῦ ἀπείρου λαβυρίνθου, τοῦ κεκαλυμμένου διὰ στεγῶν καὶ θερμαστρῶν, εἰς τὸ μικρὸν καὶ ἀθῶον τοῦτο φυτὸν καὶ ἔπειτα εἰς τὴν κυψέλην του; » Εὐκόλως δύναταί τις νὰ μαντεύσῃ τὰς εὐεργετικὰς παρηγορίας τῆς ἰδέας ταύτης. Μετὰ ταῦτα διὰ τοῦ παραδείγματος καὶ τῆς συναρμολογῆς τῶν ἰδεῶν ἔρχονται τὰ μαθήματα τῆς οἰκονομίας, τῆς ἐγκρατείας καὶ τῆς φιλέργου φρονήσεως.

Ἡ Μαρία οὕτως ἔμαθε νὰ ἐπιχειρῇ τὰ πάντα, νὰ ἐπωφελῆται ἐκ τούτων, καὶ νὰ ἐπιτυγχάνῃ πραγματικῶς ἐν τῷ βίῳ. Αἱ χαραὶ αὐτῆς ἦταν ἐνδόμυχοι, ἡδεῖαι καὶ βαθεῖαι· τὰς συνεκίνει δὲ ἡ θέα ὡραίας ἡμέρας, τὸ ᾆσμα τῶν πτηνῶν, τὸ τέλος πάσης ἐργασίας ἀνὰ χεῖράς της, καὶ ἐπὶ τούτων τὸ μειδίαμα τῆς μητρός της.

Μετὰ ἓν ἔτος τοιαύτης ζωῆς, ἡ εὐχαρίστησις περιετυλίχθη περὶ ἑαυτὴν διὰ τῆς εὐτυχίας τῶν ἐργασιῶν της, ἡ ἀταραξία κατέστη σταθερὰ, αὐτὴ δὲ εὐτυχής. Ἡ τύχη τῆς χήρας ἤρχισε μετ᾽ οὐ πολὺ νὰ ἀναλαμβάνῃ, χάρις εἰς τὴν ἱκανότητα φίλου τινὸς τῆς οἰκογενείας της, εὐτυχὴς δὲ γάμος τῇ ἐδωρήσατο τὰ ἐχέγγυα τοῦ μέλλοντος τῆς θυγατρός της. Ἡ νεάνις καὶ ἐν τῇ νέᾳ ταύτῃ θέσει της διετήρει πάντοτε τὴν συνήθη αὐτῆς ἁπλότητα.

— Ὁπότε τις ἔχει τὰ ἀναγκαῖα, πρὸς τί τὰ περαιτέρω;

Ἐπανήρχετο ἀκαταπαύστως ἐπὶ τῶν παρελθουσῶν ἐν τῇ δυστήνῳ κατοικίᾳ ἡμερῶν, ὡς ὁ Ῥοβινσὼν εἰς τὰς ἀναμνήσεις τῆς νήσου του, καὶ ἔλεγεν ὅτι ποτὲ ἄλλοτε δὲν ἠσθάνθη τὴν εὐτυχίαν καλλίτερον, εἰ μὴ εἰς τὴν ἐποχὴν, καθ᾽ ἣν ὁ κόσμος τὴν ἐνόμιζε δυστυχῆ.

— Ὑπάρχουσι χαραὶ, ἔλεγε, τὰς ὁποίας πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀγνοοῦσι, διότι εἶναι τὸ ἀντίτιμον τῆς δυστυχίας, τῆς καρτερίας καὶ τῆς ἐργασίας.

ΑΙΜΙΛΙΑ ΛΕΟΝΤΙΑΣ.

ΗΘΙΚΑ.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ.

Πολλάκις πολλοὺς ἀνθρώπους ἠκούσαμεν ἐρωτῶντας ἐπὶ τὸ χλευαστικώτερόν πως καὶ εἰρωνικώτερον: «Τί ἄρά ἐστι τὸ ἐκ βάθους ψυχῆς ἀγαπᾶν καὶ ἐπιζητεῖν τὸ γενικὸν καλόν; Ἡμεῖς οἱ πεπερασμένοι, οἱ ἀτελεῖς, οἱ ἄφρονες δυνάμεθα νὰ καταβιβάσωμεν τὸ ἰδανικὸν, τὸ θεῖον, τὴν τάξιν καὶ εὐκοσμίαν εἰς τὴν ἀθλίαν ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης πάροδον, εἰς τὴν πτωχὴν ἡμῶν βροτείαν ὕπαρξιν;»

Ἐάν ποτε συνεχωρεῖτό μοι, ἵνα ὡς ὁ Κράτης, ἐφ᾽ ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου ἀναβὰς, δώσω νουθεσίαν τινὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, οὐδεμίαν ἄλλην ἤθελον ἀποτείνει πρὸς αὐτοὺς ἢ τὴν ἑξῆς:« Ἄνθρωποι, τί πράττετε; περιφρονεῖτε τὴν ὑπαρξιν ἡμῶν, ἣν οὐδ᾽ ὁ Θεὸς αὐτὸς περιεφρόνησεν; Ἀλλ᾽, ὦ δείλαιοι, βλασφημεῖτε τὸ θεῖον ὄνομα.

Ὁ ἱστορικὸς, ἐν ἐκστάσει διατελῶν ἐνώπιον μεγαλοφυῶν τινων ἀνδρῶν, καὶ ἔκθαμβος διὰ τοὺς ὑψηλοὺς αὐτῶν λόγους ἢ διὰ τὰ μεγάλα αὐτῶν ἔργα, θεωρεῖ αὐτοὺς ὡς ἀπεσταλμένους τοῦ Θεοῦ, ὡς ἀντιπροσώπους τῆς Προνοίας.

Ἔκθαμβοι καὶ ἡμεῖς ἐνώπιον τῶν μεγάλων εἰκόνων τῆς ἱστορίας, προσπίπτομεν μετὰ σεβασμοῦ ἐνώπιον τοῦ θῦμα ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος προσενεγκόντος Κόδρου, χέομεν δάκρυ θαλερὸν ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Περικλέους, οὗ ἕνεκα οὐδείς ποτε Ἀθηναῖος ἐπενθηφόρησε, θαυμάζομεν τὸ εὐρὺ ὀργανιστικὸν πνεῦμα τοῦ Ἀλεξάνδρου, τιμῶμεν τὰς μεγάλας πατριωτικὰς σκιὰς τῶν Βρούτων, τῶν Κασσίων, τῶν Κατώνων, ἀγαπῶμεν τοὺς Καρολομάγνους καὶ τοὺς μεγάλους Ἀλφρέδους, δόντας κατ᾽ αἰῶνα βαρβαρισμοῦ ζωοπάροχον ὦσιν εἰς τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, καὶ κλίνομεν τὸ γόνυ καὶ ἐνώπιον τῶν ἐξαιρετικῶν ἐκείνων Παπῶν, οἵτινες ἐπώασαν, εἰ δυνατὸν εἰπεῖν, τὸ ᾠὸν τῆς ἀναγεννήσεως τῶν γραμμάτων. Ναὶ, ὡς Ἕλληνες, οὐδέποτε λησμονοῦμεν τὸ προπατορικὸν λόγιον «Οἶδε καὶ πολέμιος θαυμάζειν ἀνδρὸς ἀρετήν.»

Οἵτε ἱστορικοὶ καὶ ἡμεῖς ἔχομεν δίκαιον κατά τινας ἐπόψεις· ἀλλ᾽ ὀφείλομεν νὰ ἀναλογισθῶμεν πρὸς τούτοις ὅτι ἅπαντες ἀνεξαιρέτως οἱ ἄνθρωποι, μηδ᾽ αὐτῶν τῶν ταπεινοτέρων ἐξαιρουμένων, ἔχουσιν ἐπίσης τὸν παρὰ τῆς Προνοίας διαχαραχθέντα αὐτοῖς προορισμὸν, καὶ τὸ σημεῖον τῆς ἀποστολῆς ταύτης ἐστὶν ὁ αἰώνιος τοῦ καθήκοντος νόμος, ὁ ἐν τῇ συνειδήσει ἡμῶν καταλάμπων.

Ναὶ, ἅπαντες, οἷοι κἂν ὦμεν, ἐργάται τῆς διανοίας ἢ τῆς χειρὸς, πλούσιοι ἢ πτωχοὶ, ὅ τε σοφὸς, ὁ εἰς τὰς βίβλους αὐτοῦ τεθαμμένος, ὅ τε βοσκὸς ὁ ἐπὶ τοῦ ὄρους, ἅπαντες, λέγω, ἐσμὲν πολῖται τῆς τοῦ Θεοῦ πόλεως, ἐσμὲν οἱ ἱεροὶ αὐτοῦ ὑπάλληλοι, διότι ἅπαντες ἐλάβομεν παρ᾽ αὐτοῦ μετὰ τῆς συνειδήσεως ἀποστολὴν, διαταγὴν, ἐντολὴν, ἅπαντες ὀφείλομεν ἵνα καταβάλλωμεν πᾶν σθένος ὅπως *ἔλθῃ ἡ βασιλεία Αὐτοῦ*, ἅπαντες εἴμεθα προωρισμένοι ὡς πρέσβεις Αὐτοῦ ἐπὶ γῆς, ἤτοι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

Πᾶς ὁ παραγνωρίζων τοῦτο ἐν ὑπερμεσοῦντι ΙΘ΄. αἰῶνι, ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, καθ᾽ ὃν αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς ἀνακράζουσιν ἀπὸ τοῦ βήματος, ὅτι ἅπαντες οἱ ἄνθρωποι εἰσὶν ἐργάται, ἐργαζόμενοι ἕκαστος τὸ ἑνὸν πρὸς τὸν κοινὸν σκοπὸν, τὴν εὐδαιμονίαν τῆς ἀνθρωπότητος, οὐδὲν ἄλλο δύναται εἶναι ἢ πεπωρωμένος τὴν καρδίαν καὶ τετυφλωμένος τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὥστε βλέπων μὴ βλέπειν καὶ ἀκούων μὴ συνιέναι.

Τὸ πρῶτον ἡμῶν καθῆκόν ἐστι τὸ συναισθάνεσθαι ἡμᾶς αὐτοὺς ἑκουσίους συνεταίρους τοῦ θείου ἔργου, κατὰ συνέπειαν δὲ, τὸ λησμονεῖν ὅσον οἷόν τε τὰ στενὰ ὅρια τῆς ἡμετέρας ὑπάρξεως, τῆς προσωπικῆς, ὅπως διαβῶμεν ἐκτὸς ἡμῶν αὐτῶν, ἐν τῇ παγκοσμίῳ τάξει, μεριμνῶντες περὶ τοῦ ἀγαθοῦ τοῦ πλησίον, καὶ ἐγκύπτοντες μετὰ ζέοντος ζήλου εἰς τὴν σπουδὴν τοῦ προορισμοῦ ἡμῶν.

Καὶ ὁ ἔρως οὗτος οὐ μόνον ἀρετή ἐστι, ἀλλὰ καὶ ὁ πρῶτος σπινθὴρ πάσης ἀρετῆς, μηδ᾽ αὐτῆς τῆς θρησκευτικῆς ἐξαιρουμένης.« Ἐὰν μὴ τὸν πλησίον ὑμῶν ἀγαπᾶτε, λέγει ἡ Καινὴ Διαθήκη, μετὰ θαυμαστῆς βαθύτητος νοῦ, πῶς τὸν ἀόρατον ἀγαπήσετε Θεόν;»

Ἀλλ᾽ ἐν τῇ ὁδῷ ἡμῶν ἀπαντῶμεν, ἐντός τε καὶ ἐκτὸς ἡμῶν, τὸ πρόσκομμα, τὸ κακὸν, τὴν πτῶσιν, τὴν ὑπὸ τῶν ζιζανίων καὶ ἀκανθῶν κατάπνιξιν τῶν ἀγαθῶν σπερμάτων. Ἡ ἀδελφικὴ ἡμῶν μέριμνα δὲν ὀφείλει λοιπὸν νὰ περιορισθῇ εἰς θεωρητικὴν εὐμένειαν, ἀλλὰ νὰ ἐμβαφῇ εἰς τὴν φλόγα τῶν ἐκ τῶν προτέρων γενομένων δεκτῶν θυσιῶν, ὀφείλει νὰ ᾖ πάλη ἡρωϊκὴ καὶ αἰώνιος, πάλη, ἥτις νὰ ἀναπλάσῃ καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς δὶ ἀγωγῆς ἰσχυρὰς καὶ νὰ καταστήσῃ ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀρεστῶν ἐργατῶν τοῦ θείου ἔργου, πάλη, γενομένη ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως τὸ ἔργον τοῦτο ἐκπληρωθῇ ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ ὡς οἷόν τε ἄριστα, ἤτοι ὅπως ἐξηγήσῃ, βελτιώσῃ καὶ εὐρύνῃ τὸν κύκλον, ἐν ᾧ διαδέχονται ἀλλήλας αἱ ἀνθρώπιναι γενεαί.

Ἡ ἠθικὴ ἄρα ἐφίπταται ἐπί τε τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ ἡμῶν βίου, ἢ μᾶλλον, εἰσβιβάζει εἰς ἀμφοτέρους μεταμορφωτικόν τινα χυμὸν, καὶ καθυποβάλλει ἡμῖν δύο ὑποχρεώσεις.

Καὶ ἡ μὲν τούτων ἐστὶ τὸ ν᾽ ἀναπτύσσωμεν τὰς ἐν ἡμῖν δυνάμεις, καθυποβάλλοντες ταύτας ὑπὸ τὸν ἠθικὸν νόμον, ἤτοι συνδέοντες αὐτὰς, ζώσας καὶ ἰσχυρὰς, πρὸς τὴν ἀγάπην καὶ τὸ ἀγαθὸν τοῦ πλησίον.

Ἡ δ᾽ ἑτέρα τὸ ἐπενεργεῖν ἐπὶ τῶν περικυκλουσῶν ἡμᾶς διαφόρων κοινωνιῶν οὕτως, ὥστε τροποποιούμεναι καὶ βελτιούμεναι ἀδιαλείπτως νὰ ἐμπερικλείωσι πλείονα ὅσον οἷόν τε στοιχεῖα πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν πάντων τῶν ἱερῶν σπερμάτων τῆς φυσικῆς καὶ πνευματικῆς ζωῆς, ὅσα ὁ Θεὸς κατέθηκεν ἐν τῷ κόσμῳ.

Διηνεκὴς ἀγωγὴ ἡμῶν δὶ ἡμῶν αὐτῶν, εὐεργετικὴ συνδρομὴ πρὸς τὴν πρόοδον τῆς ἀνθρωπότητος, ἢ ἐν ἄλλοις λόγοις, μεταμόρφωσις καὶ τοῦ ἰδίου ἡμῶν προσώπου καὶ τοῦ κύκλου, ἐν ᾧ διαβιοῦμεν, τοιοῦτός ἐστιν ἐν κεφαλαίῳ ὁ διπλοῦς νόμος τοῦ ἀνθρώπου, ἢ, μᾶλλον εἰπεῖν, παντὸς ἠθικοῦ ὄντος, εὑρισκομένου ἐν σταδίῳ, ἐν ᾧ ὁ θάνατος εἰς διηνεκῆ εὑρίσκεται πάλην μετὰ τῆς ζωῆς.

Σ. Ι. Β.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

ΚΑΓΓΟΥΡΟΥ.

Τὸ ὄνομα τοῦτο ἐδόθη ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς Νέας Ὁλλανδίας (Ὠκεανίας) εἰς μέγα τι μαστοφόρον ζῶον ἐκ τοῦ γένους τῶν μαρσυπιωδῶν ἢ διδελφύων.

Τὸ ζῶον τοῦτο εἶναι ἀξιοσημείωτον διὰ τὴν ἄκραν δυσαναλογίαν, ἥτις ὑπάρχει μεταξὺ τῶν ἐμπροσθίων καὶ ὀπισθίων μελῶν αὐτοῦ· καὶ δύναταί τις εἰπεῖν ὅτι τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ σώματος αὐτοῦ ἔγεινε θῦμα εἰς τὸ κατώτερον. Ἡ κατασκευὴ εἶναι ὅλως ἀντίθετος πρὸς τὴν τῆς καμιλοπαρδάλεως. Οἱ ὀπίσθιοι πόδες τοῦ Καγγουροῦ εἶναι παραδόξου μήκους καὶ ἰσχύος, ἡ δὲ οὐρὰ, ὡς ἐκ τοῦ πάχους καὶ τῆς ἰσχύος τῶν μυώνων αὐτῆς, τῷ εἶναι τόσον χρήσιμος, ὡς εἰ ἤθελεν εἶσθαι τρίτος ποῦς. Τοὐναντίον δὲ, οἱ ἐμπρόσθιοι πόδες εἶναι βραχύτατοι καὶ λεπτοὶ, ὡς καὶ ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τοῦ ἐμπροσθίου σώματος. Ὁ δὲ σχηματισμὸς οὗτος εὐκολύνει τὸν Καγγουροῦ νὰ ἵσταται ὀρθὸς, καὶ τότε ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σχηματίζει μετὰ τῶν ὀπισθίων ποδῶν στερεὸν τρίποδα, οὕτινος τὴν ἰσορροπίαν δὲν καταβάλλει τὸ βάρος τῶν ἐμπροσθίων μελῶν. Ἐν τῇ θέσει

δὲ ταύτῃ στηρίζονται οἱ Καγγουροὺ ἐπὶ τῶν μεταρσίων αὐτῶν, ὅπερ δίδει αὐτοῖς πλειοτέραν στερεότητα.

Οἱ ἐμπρόσθιοι πόδες αὐτῶν ἔχουσι 5 δακτύλους ὡπλισμένους δὶ ὀνύχων ἰσχυρῶν καὶ γωνιωδῶν κάτωθεν, ἄνωθεν δὲ πλατέων καὶ ὀλίγον καμπυλωτῶν. Ἡ παλάμη εἶναι ἐντελῶς γυμνὴ, οἱ δὲ ὀπίσθιοι πόδες ἔχουσι 4 μόνον δακτύλους, τῶν ὁποίων ὁ παράμεσος, εἶναι ἰσχυρότατος καὶ μικρότερος τῶν λοιπῶν, καταλήγων εἰς χονδρότατον ὄνυχα εἰς σχῆμα ἐπιμήκους κρουπέζης. Ὁ δὲ μικρὸς δάκτυλος εἶναι ἐπίσης ἰσχυρὸς, ἀλλὰ βραχύτερος, καὶ ὁ ὄνυξ αὐτοῦ ἧττον χονδρός. Οἱ δύο οὗτοι δάκτυλοι εἶναι ἐντελῶς ἐλεύθεροι, ἐν ᾧ οἱ δύο πρῶτοι συνενοῦνται μετὰ τοῦ δέρματος· τὸ πέλμα τῶν ποδῶν εἶναι γυμνὸν καὶ ἡ οὐρὰ ῥωμαλέα, πυκνοτάτη καὶ ὑπὸ βραχειῶν καλυπτομένη τριχῶν. Αἱ τρίχες τοῦ δέρματος εἶναι δύο εἰδῶν: μετάξιναι καὶ μάλλιναι, ὧν αἱ πρῶται εὑρίσκονται εἰς τὴν κεφαλὴν, τὴν οὐρὰν καὶ τοὺς πόδας.

Αἱ θήλειαι ἔχουσιν ἔνδοθεν τῆς κοιλίας θυλάκιον, ἐν ᾧ αὐξάνουσι τὰ μικρὰ αὐτῶν, δύο ἕως τέσσαρα συνήθως, καὶ καταφεύγουσι προσέτι ἐκεῖ, ὁσάκις ἐπαπειλεῖ αὐτὰ κίνδυνος.

Οἱ Καγγουροὺ εἶναι ζῶα ποηφάγα, ἑνούμενα εἰς μικρὰς ἀγέλας, ὧν ἡγοῦνται πάντοτε οἱ γέροντες ἄρρενες· διαμένουσι δὲ εἰς δενδρώδη μέρη. Τὸ κρέας αὐτῶν τρώγεται, δυνάμενον ν' ἀναπληρώσῃ παρ' ἡμῖν τὸ τοῦ χοίρου.

Οἱ Καγγουροὺ ἔχουσι δύο τρόπους τοῦ νὰ ἀλλάττωσι τόπον διαμονῆς: τὸ ἅλμα καὶ τὸν δρόμον. Τρέχουσι δὲ μετά τινος κόπου καὶ οἱονεὶ ἕρποντες· πατοῦντες ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὑψόνουσι τὰ ὀπίσθια μεταχειριζόμενοι καὶ τὴν οὐρὰν, στηρίζοντες αὐτὴν ἐπὶ τῆς γῆς ὡς ἐλατήριον· φέροντες δὲ τὰς ὀπισθίους κνήμας πλησίον τῶν ἐμπροσθίων, ὠθοῦσι ταύτας πρὸς τὰ πρόσω, καὶ τοιουτοτρόπως περιπατοῦσι μετὰ πολλῆς ταχύτητος· ἀλλ' ἐὰν τρομάξωσι καθ' ὁδὸν, ἢ ἴδωσιν ὅτι διώκονται, τότε κάμνουσιν ἅλματα 20—30 ποδῶν ἀποστάσεως καὶ 6—9 ὕψους, μεταχειριζόμενα καὶ πάλιν τὴν οὐρὰν αὐτῶν ὡς ἐλατήριον.

Τινὲς τῶν Καγγουροὺ στεροῦνται ῥύγχους, ἢ ἔχουσι μικράν τινα ἄκραν, γυμνὴν καὶ βαλανώδη, εἰς τὸ ἄνω μέρος ἑκάστου ῥώθωνος, ἐν ᾧ ἄλλοι ἔχουσι ῥύγχος ἰσχυρὸν καὶ ἀνεπτυγμένον καὶ διαιρούμενον ἐν τῷ μέσῳ διὰ μικρᾶς αὔλακος.

Οἱ πρῶτοι, οἱ κυρίως Καγγουροὺ λεγόμενοι, ἔχουσι τὸ ἀνάστημα ὑψηλὸν, τὴν κεφαλὴν μακρὰν, μυτηρὰν καὶ λεπτὴν, τὰ δὲ ὦτα μεγάλα, ὠοειδῆ καὶ τριχώδη.

Γ. ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΕΡΑΥΝΟΥ.

Τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥευστοῦ αἱ ἰδιοτροπίαι, τῶν ὁποίων ἡ ἱστορία μνημονεύει, εἶναι συχνότατοι.

Τῷ 715 αἱ ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ ἐξηκολούθουν ἐπὶ δύο κατὰ συνέχειαν ἡμέρας, καὶ ὁ κεραυνὸς, πεσὼν πλησίον τῶν Τουρώνων ἐν Γαλλίᾳ, παρὰ τὴν μονὴν τῆς Νοερμουτιὲ, συνέτριψε τὰς πλίνθους τῶν στεγῶν, ἐτρύπησε τὰς θύρας, εἰς τρόπον ὥστε ὡμοίαζον τρίχαπτα, ἀνέλυσε 2 κώδωνας καὶ κατεκρήμνισε τρίτον, 200 βήματα ὡς ἔγγιστα μακρὰν τοῦ κωδωνοστασίου. Εὗρον τὰ πουλία τῶν ὀρνιθώνων πνιγμένα καὶ 22 ἵππους φονευθέντας. Ὁ κεραυνὸς κατέβη εἰς τὰ ὑπόγεια τῆς μονῆς, ἤνοιξε πολλοὺς πίθους οἴνου, καὶ ἐπανῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὸ ἑστιατόριον, ὅπου ἐγευμάτιζον οἱ καλόγηροι, 150 τὸν ἀριθμὸν, εἰς 2 τραπέζας. Περιῆλθε τὴν αἴθουσαν, συνέτριψε τὰς ὑέλους, καὶ ἀνέτρεψε τὰς 150 ἐκ κασσιτέρου παροψίδας τῶν συνεστιωμένων, χωρὶς νὰ βλάψῃ διόλου αὐτούς. Τοὺς ἐφόβησε μόνον, καὶ ἀντὶ οἴνου τοὺς ἔκαμε νὰ πίωσιν ὕδωρ ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

Ἐπὶ τῆς παραφροσύνης τοῦ Καρόλου ΣΤ'., ὁ χειμὼν ἦτο τόσῳ δριμὺς, ὥστε ἡ μελάνη ἐπήγνυτο ἐν τῷ μελανοδοχείῳ τοῦ ἀρχιγραμματέως, καίτοι ἐργαζομένου παρὰ τὸ πῦρ. Τὸ ἐπακολουθῆσαν θέρος οἱ κεραυνοὶ ἦσαν συχνότατοι. Ἐν Ἀγγουλέμῃ ἔπεσε κεραυνὸς ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας τῶν Καπουκίνων, οἵτινες ἦταν εἰς τὸν ὄρθρον, καὶ ἔσβεσε τὰς λυχνίας. Καταληφθέντες ὑπὸ τρόμου οἱ ἅγιοι πατέρες, ἐκάλυψαν τὰς κεφαλὰς μὲ τοὺς σκούφους των καὶ ἐγονυπέτησαν ὅπως ἀποδιώξωσι τὸν κεραυνόν. Ἡ θύελλα ἐκόπασεν ἀνεπαισθήτως. Εἶχεν ἤδη ἐξημερώσει, καὶ οἱ καλόγηροι προσηύχοντο εἰσέτι. Ἤνοιξαν τοὺς ὀφθαλμοὺς σταυροκοπούμενοι πάντοτε, καὶ παρετήρησαν ὅτι τοῖς ἔλειπεν ὁ πώγων. Τοὺς εἶχε ξυρίσει ὁ κεραυνὸς μετὰ τῆς αὐτῆς τέχνης, ἣν ἤθελεν ἐπιδείξει καὶ ὁ ἄριστος τῶν κουρέων.

Ἄλλο παράδοξον συμβεβηκὸς καὶ ὀλιγώτερον εὐκατάλαπτον εἶναι ὅτι βλέπουσιν ἐνίοτε τὸν κεραυνὸν ἐνσκήπτοντα ἐπὶ πυρίτιδος, χωρὶς νὰ τὴν ἀνάψῃ. Τοιοῦτό τι συνέβη ἐν Μαρόμῃ, πολυχνίῳ ὀλίγον τι ἀπέχοντι τῆς Ρυοέννης. Ὁ κεραυνὸς συνέτριψε μίαν δοκὸν τῆς στέγης, εἰσέδυσε μεταξὺ ὀκτακοσίων κιβωτίων πυρίτιδος, συνέτριψε δύο ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' ἡ πυρίτις δὲν ἐκάη.

Μεταξὺ τῶν περιεργοτέρων τοῦ κεραυνοῦ ἀποτελεσμάτων, ὀφείλομεν ν' ἀναφέρωμεν ὅτι πολλάκις ἐκτυποῖ ἐν μιᾷ στιγμῇ ἀντικείμενά τινα, ὁμοιάζοντα κατά τινα τρόπον πολὺ πρὸς τὴν φωτογραφίαν.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ.

Καταχωρίζοντες ἑτοίμως ἐν τῇ Νέᾳ Ἑπταλόφῳ τὰ ἑπόμενα 12 ἐλεγεῖα ἐπιγράμματα εἰς τὴν ἀείμνηστον Ῥαλλοῦν Ζ. Στρούμσκη ἰατροῦ, σταλέντα ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ὑπὸ τοῦ Κ. Ἠλ. Τανταλίδου, καθῆκον ἡμῶν ἀπαραίτητον λογιζόμεθα ἵνα προτάξωμεν καὶ τὴν ἀκόλουθον ἐπὶ τούτῳ ἡμῖν σταλεῖσαν διατριβὴν, ἥτις οὐδὲν πλέον ἢ ἀσθενές ἐστι σκιαγράφημα γνωστοῦ ἄλλως τε ἀτόμου ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς κοινωνίᾳ, ἀλλ' οὐχ ἧττον καὶ ἐλάχιστον τεκμήριον τοῦ ἐξιδιασμένου σεβασμοῦ ἡμῶν καὶ τῆς κατ' ἀξίαν ἐκτιμήσεως τῶν σπανίων ἀρετῶν τῆς ἀξιαγάστου ταύτης συζύγου καὶ φιλοστόργου μητρός.

« *Πολλάκις αἱ στερήσεις, ἃς ὁ ἄκαιρος θάνατος ἐπιφέρει, εἰσὶ τοσοῦτον πικραὶ, τοσοῦτον θλιβεραὶ, τοσοῦτον ἀνεπανόρθωτοι, ὥστε οὐ μόνον ἀλγεινοτάτης λύπης δάκρυα μᾶς προξενοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅμμα ἡμῶν, ἐν τῇ ἐξάλλῳ ταύτῃ καταστάσει διατελοῦντες, στρέφομεν πρὸς τὸ θεῖον ὄν, ἐπερωτῶντες δῆθεν τὸ αἴτιον τῆς τοιαύτης ζημίας, καὶ μετ' ἀγανακτήσεως μεμιγμένης μὲ λύπην δυσαρεστούμεθα κατ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅστις ἐν τῇ ἀπείρῳ αὐτοῦ σοφίᾳ οὕτως ἠβουλήθη περὶ τοῦ προσφιλοῦς ἡμῖν ἀτόμου. Στέρησιν τοιαύτην ἀπαραμηθήτως θρηνοῦμεν ἐν τῷ προσώπῳ τῆς πρὸ μικροῦ ἐξ ἡμῶν μεταστάσης Ῥαλλοῦς Ζ. Στρούμσκη, οἰκτρῶς τελευτησάσης τὸν βίον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπαράτου νόσου, ἥτις ἀφειδῶς κατεμάστισε τὴν πόλιν ἡμῶν, καὶ ἧς μετὰ φρίκης καὶ ῥίγους ἅμα ἀναπολοῦμεν εἰσέτι τὰ στιγερὰ ἀποτελέσματα.*

« *Ἂν ὁ ἐγχώριος τύπος ἐτήρησε σιγὴν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς μακαρίτιδος, τῆς σιγῆς ταύτης αἴτιον δὲν ἦτο ἄλλο ἢ ἡ ἀπουσία τοῦ δυσμοίρου συζύγου αὐτῆς, περιοδεύοντος ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, μήποτε αἴφνης καὶ ἀπροπαρασκευάστως ἀναγνῷ ἐν ταῖς ἐφημερίσι τὴν ἀποτρόπαιον ἀγγελίαν τοῦ ἀώρου καὶ πικροῦ θανάτου τῆς παμφιλτάτης αὐτοῦ συζύγου, καὶ μόνος, ξένος, ἐν γῇ ξένῃ, καταμετρήσας τὸ μέγεθος τῆς ζημίας αὐτοῦ, πάθῃ τι. Τὴν ἀκουσίαν ταύτην τοῦ ἐγχωρίου τύπου ἔλλειψιν ἀναπληροῦμεν σήμερον διὰ τοῦ ἀσθενοῦς ἡμῶν καλάμου, καὶ χέοντες δάκρυ θλιβερὸν, δάκρυ σπαρακτικὸν εἰς τὴν μνήμην τῆς ἀειμνήστου φίλης ἡμῶν, ἐλάχιστον φόρον τοῦ πρὸς αὐτὴν ἀπείρου ἡμῶν θαυμασμοῦ, ῥαίνομεν τὸν σκιερὸν αὐτῆς τάφον δὶ ὀλιγίστων ἀνθέων, καταδεικνύοντες εἰς τὸ περὶ ἡμᾶς δημόσιον ἀτελὲς μὲν αὐτῆς ἀπεικόνισμα, ἀλλὰ προσφέροντες ὑπηρεσίαν οὐ τὴν τυχοῦσαν πρὸς τὴν ἀκμάζουσαν ἤδη τοῦ φύλου αὐτῆς νεολαίαν, ὅπως μιμηθῇ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ προσόντα αὐτῆς, ὅσα δυστυχῶς σπανιώτατα ἀπαντᾷ τις κοσμοῦντα ἐλάχιστον μέρος τοῦ φύλου αὐτῆς.*

«*Πρότυπον συζυγικῆς καὶ μητρικῆς ἀρετῆς ὑπῆρξας, προσφιλεστάτη Ῥαλλοῦ, κεκτημένη πάνθ' ὅσα τὴν τοῦ ἀνθρώπου εὐτυχίαν δύναται νὰ προξενήσωσιν ἐν τῷ προσκαίρῳ τούτῳ τοῦ βίου σταδίῳ. Πλήρης πνεύματος, ὀξυνοίας, κρίσεως καὶ κοσμιότητος, ἔθελγες διὰ τῆς ἀνεκτιμήτου συναναστροφῆς σου τοὺς περιστοιχοῦντας σε οἰκείους καὶ φίλους, ἐν οἷς ἔσχον τὸ εὐτύχημα νὰ συναριθμῶμαι ὁ ἐλάχιστος. Ἀναπολῶν τὰς γλυκείας καὶ εὐτυχεῖς στιγμὰς, ἃς ἐν τῇ ἑστίᾳ τοῦ Πατριαρχικοῦ σου οἴκου διηρχόμην, συνομιλῶν καὶ συζητῶν περὶ διαφόρων ἀντικειμένων, θαυμάζων ἑκάστοτε τὴν ἐπὶ παντὸς πράγματος ὀρθὴν κρίσιν καὶ ἐσκεμμένην ἐτυμηγορίαν σου, καὶ τὰς πολυειδεῖς σου γνώσεις, δὲν δύναμαι ν' αὐξάνω ἢ τὴν θλῖψιν μου ἐπὶ τῇ ἀώρῳ στερήσει σου.*

« *Εἰλικρινῶς εὐχόμενος τοὺς φίλους μου, δὲν εὔχομαι αὐτοῖς ἢ νὰ σχηματίσωσιν οἰκογένειαν, ὁποία ἡ τῆς Ῥαλλοῦς Στρούμσκη, οἶκος, ἐν ᾧ ἔθαλλεν οὐ μόνον σπανία καὶ ζηλωτὴ συζυγικὴ ἁρμονία, ὁποίαν σπανίως ἀπαντᾷ τις ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἀλλὰ καὶ χριστιανικὴ ἅμα καὶ ἐντελὴς ἀνατροφὴ τῶν τέκνων, σώφρων καὶ συνετὴ οἰκονομικὴ διοίκησις καὶ κοσμία κατὰ παράδειγμα τῶν ἠθῶν διαγωγή.*

«*Ἀλλ' ἐν τῷ ἐγωϊσμῷ ἡμῶν λησμονοῦμεν ὅτι μείζων τῆς πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν κοινωνίαν γενομένης ζημίας ἐγένετο ἐπὶ τῷ θανάτῳ αὐτῆς· λησμονοῦμεν ὅτι πέντε ἀνήλικα τέκνα πενθοῦσι τὴν στέρησιν πεφιλημένης μητρὸς, καὶ σοφῆς ὁδηγοῦ καὶ ἰθύντορος ἐν τῇ χαλεπῇ τοῦ βίου ὁδῷ. Θηλασθέντα μὲν ἄχρι τοῦδε τῷ ἁγνῷ γάλακτι ἠθικῆς ἀνατροφῆς ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου, ἀλλ' ἀώρως ἀπορφανισθέντα οὐ μόνον τῆς γλυκυτάτης καὶ προσφιλεστάτης αὐτῶν μητρὸς (γνωστὸν δὲ ὁποίαν τρυφερὰν συγκίνησιν καὶ προφερόμενον μόνον τὸ γλυκὺ τοῦτο ὄνομα ἐν ταῖς καρδίαις τῶν τέκνων προξενεῖ, καὶ τέκνων μάλιστα ἀνηλίκων), ἀλλὰ καὶ τῆς φυσικῆς αὐτῶν προστάτιδος. Παρὰ τούτοις δὲ σύζυγον, λίαν χαλεπῶς φέροντα τὸ φρικτὸν τοῦτο δυστύχημα, ἀπολέσαντα τὸ στήριγμα καὶ τὸν κόσμον τοῦ ζηλωτοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ βυθισθέντα ἀνεπανορθώτως εἰς ἀπαραμύθητον θλῖψιν.*

«*Ῥαλλοῦ μακαρία! ὅτι ὁ θάνατός σου, ὁ ἄωρος καὶ πικρὸς θάνατός σου, ὑπάρχει διά τε τοὺς*

οἰκείους καὶ φίλους σου μέγα δυστύχημα καὶ πρόξενος ἀμυθήτου θλίψεως, τοῦτο οὐχὶ ὁ ἀσθενὴς κάλαμός μου, ἀλλ' αὗται αἱ περίλυποι καὶ ζοφώδεις φυσιογνωμίαι ἡμῶν μαρτυροῦσιν· ὅτι δὲ πᾶσα παραμυθία ἐστὶν ἀσθενὴς καὶ ἀνίκανος εἰς τὸ νὰ οὐλώσῃ τὸ τραῦμα, ὅπερ οὗτος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διήνοιξε, τεκμήριον αὐτῆς ὁ πρὸς σὲ ἀπεριόριστος ἡμῶν θαυμασμὸς καὶ τὸ σέβας, ὅπερ δημοσίᾳ κηρύττοντες, δὲν ἐκφράζομεν ἢ ἐλάχιστον τῶν ὧν αἰσθανόμεθα.

« Ὅθεν ἀμηχανοῦντες τρόπων καὶ ἀποροῦντες λέξεων καὶ φράσεων, εἰς σὲ αὐτὴν καὶ πάλιν προσφεύγομεν, ἐξαιτούμενοι παραμυθίαν, πρὸς σὲ, ἥτις, καθημένη ἐκ δεξιῶν τοῦ θείου ἡμῶν Δημιουργοῦ, καὶ ἀναπαυομένη ἐν κόλποις Ἀβραὰμ, ἀπολαύῃ τῶν ἀγαθῶν, ἅπερ ὁ Ὕψιστος ἐπιφυλάττει τοῖς φιλοῦσιν αὐτόν. Μεσίτευσον αὐτῷ διὰ τῆς ἰσαγγέλου ἀγαθότητός σου ἵνα καὶ ἡμᾶς τοὺς ὑπολειπομένους ἐν τῇ ἀπείρῳ αὐτοῦ εὐσπλαγχνίᾳ καὶ ἀγαθότητι παραμυθύσῃ, καταξιώσῃ δὲ ὁμοίως σοὶ τελευτῆσαι τὸν βίον καὶ ἀξιωθῆναι τῆς εὐλογημένης αὐτοῦ βασιλείας, ἵνα, συνενωθέντες ἐν τοῖς οὐρανοῖς, συζήσωμεν ἐν εἰρήνῃ ὑπὸ τὴν ἁγίαν αὐτοῦ σκέπην.

Γαίαν ἔχοις ἐλαφρὰν, ἀείμνηστε ἡμῶν καὶ ἀξιάγαστε φίλη, τρισμακαρία Ῥαλλοῦ».

Λ. Σ.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

εἰς τὴν ἀείμνηστον Κυρίαν ΡΑΛΛΟΥΝ Ζ. ΣΤΡΟΥΜΣΚΗ, ἀώρως τελευτήσασαν τῇ 23 ἰουλίου 1865.

Ὀργὴ Θεοῦ τὴν ἄνασσαν τῶν πόλεων μαστίζει,
χολέρα τὸν λαὸν αὐτῆς ἀθρόως δεκατίζει.
Πεντακισμύριοι νεκροὶ τὰ μνήματα πυκνοῦσι,
καὶ πλεονακισμύριοι τὰ θύματα θρηνοῦσι.
Αἴφνης οἱ θρῆνοι παύουσι, σιγὴ δὲ ὡς θανάτου
νεκροῖ τὸ πᾶν ἐν ἀκαρεῖ καὶ ὡς ἐξ αὐτομάτου
«Καὶ ἡ Ῥαλλοῦ! καὶ ἡ Ῥαλλοῦ!» ἀπανταχοῦ ἐλέχθη,
κ' ἓν κοινὸν φεῦ, φεῦ ἀληθὲς, τὴν φήμην διεδέχθη.
Τὸ φεῦ ἐκεῖνο καὶ τὴν σὴν, Ῥαλλοῦ, δηλοῖ ἀξίαν,
καὶ τὴν ἀνεπανόρθωτον τῆς πόλεως ζημίαν.
Τοιοῦτο φεῦ περὶ τὸν χοῦν τῆς ἀναπαύσεώς σου
ἐστὶν εἰς τὸ διηνεκὲς ὁ ἐπιτάφιός σου.

Ἕτερον.

Μέγας ἀνὴρ ἐν γυναιξὶ καὶ μείζων ἐν μητρᾶσι,
Ῥαλλοῦ ἡ Στρούμσκη σὺν νεκρῶν ἀπῆλθε μυριᾶσι,
Ἐκ πάντων ἡ πολύφιλος ἐγκαταλελειμμένη,
ἐν τῇ θανῇ, ἐν τῇ ταφῇ, ὡς ἔρημος, ὡς ξένη.
Τὴν δὲ τιμήεσσαν σωρὸν οὐδὲν ἠσπάσθη χεῖλος,
οὐ τέκνα, οὐκ ἀνὴρ, ἀπὼν, οὐκ ἀδελφὸς, οὐ φίλος,
Οὐ θίασοι φιλόθεοι, οὐ λόγοι, οὐ τὸ γένος,
ὧν τέως ἦν κ' ἐντρύφημα καὶ ὄφελος καὶ αἶνος.
Οὕτω τοιαύτη ἤρετο ζωὴ ἐκ τῶν γηΐνων!
Τίς παρισῶσαι δύναται τῇ συμφορᾷ τὸν θρῆνον;

Ἕτερον.

Ἐλθὼν, ὀδῖτα, τῷδ' ἐπ' εὐξέστῳ τάφῳ
κλεινῆς γυναικὸς, παμμιγῆ κλῦθι θρόον
Ὡς νιν στενάζει κ' ἀποδύρεται πόλις,
πασῶν γυναικῶν ὡς ἀναξιωτάτη
Οἴκτιστ' ἀπ' ἔργων εὐκλεεστάτων φθίνει.
Ἥδ' ἔστ' ἐκείνη ἡ ποτὲ Στρούμσκη δάμαρ,
Τὸ τῆςδε γαίας ἐκπρεπέστατον σέλας,
Εὔχός τε σεμνὸν χάρμα θ' Ἑλλάδος μέγα,
ἡ πάντ' ἀρίστη καὶ Θεῷ φίλη, Ῥαλλοῦ.
Ἀλλ' ἔμπας αὐτὴν ὀξὺς ἥρπαξεν μόρος
Βίου πρὸς ἀκμὴν φιλτάτην παιδοτρόφον.
Σὺ δ' οὖν ἄπελθε, καὶ συνεὶς ἄρξαι γόων.

(Ἕπονται τὰ λοιπὰ ἐννέα).

Αἴνιγμα.

Ἀμετάτρεπτον ἀρχήν του πᾶς ὁ φρόνιμος μὲ ἔχει,
καὶ ὡς πρῶτον χαρακτῆρα ἡ φιλία μὲ κατέχει.
Ἀλλ' ἐπάνω του ἂν ζῶον ἓν τετράποδον μὲ λάβῃ,
φεῦ, κακούργημα θὰ γείνω καὶ φρικώδης, φίλε, βλάβη.

Κ. ΔΗΜΗΣΣΑΣ.

Λεξίγριφος.

Τὸ πρῶτον μέρος μου πετᾷ ἂν τ' ἀναγραμματίσῃς,
τὸ δεύτερον ὡς ὕψωμα τῆς γῆς θὰ ν' ἀπαντήσῃς,
ὡς πόλιν δὲ τὸ ὅλον μου νὰ εὕρῃς δὲν θ' ἀργήσῃς.

ΓΡ. Μ. ΒΑΝΝΙΕΡΗΣ.

ΛΥΣΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩ ΦΥΛΛΑΔΙΩ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ.

ν — σιγάρον.